

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-UCCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évfolyam 121. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Péntek, 1928 június hó 1.

ÚJABB SZÖRNYŰ MERÉNYLET

Történt a romániai magyar iskolázás ellen. Angelescu közoktatástügyi miniszter, mint megbízható forrásból értesülünk, egész csomó román katolikus és református közép- és polgári iskolától megvonta a nyilvánossági jogot, ami egyet jelent ezeknek a tanintézeteknek a halálraítélésével.

A miniszter e kegyetlen intézkedésének az indokai olyan kisszerűek és mesterkélték, hogy azokat csak a legnagyobbfokú ellenséges érzület és a legtudatosabb kártevő szándék szedhette össze és állíthatta a hallatlan támadás szolgálatába. Ez a tanár nem tud jól románul, a másik meg nem tett románnyelvi vizsgát, a harmadiknak nincs szabadalma a tanításra, a negyedik már túl van a korhatáron és így tovább. Minden egyes kifogást és ürügyet a kellő módon le lehet szállítani az értékére, s minden egyes kifogással és ürüggyel szemben a román állami iskolák körében tapasztalható, de számba sem vett hiányokra lehet hivatkozni, de mit törődik ezzel a miniszter? Ő nem akar tudni kisebbségi iskolákról, végleg el akarja őket intézni, hát kitalál ürügyet, hogy mint a farkas a vízet-zavaró bárányt, megfojthassa évszázados, kulturhivatást teljesítő iskoláinkat.

A miniszter e pusztító rendelkezése különben, még akkor is, ha valamennyi inoka alapos, komoly és súlyos volna is, beleütközik a tételes törvénybe, mely előírja, hogy bizonyos hiányok és mulasztások esetén előbb intéseket kell következnie, aztán, három hónap múlva, ha az intése nem használt, erősebb rendszabályokat, s csak később, s csak utólag következhettek az ultima ratio, a hiába intett és büntetett iskola nyilvánossági jogának megvonása, illetőleg bezárása.

De nemcsak a törvénybe és a miniszter saját rendelkezéseibe ütközik bele a számos iskolánkra halálos csapást jelentő legújabb intézkedés, hanem magába a békeszerződésbe is, mely alapvető feltétel gyanánt jelöli meg a kisebbségi iskolák fennállásának és fejlődésének a jogát. Már ideig is sok minden történt iskoláink rovására, ami kiáltó ellentétben áll a békeszerződés határozományaival és sok minden nem történt, aminek a békeszerződés szabványai szerint iskoláink javára meg kellett volna történnie. Ha tehát most a közoktatástügyi miniszter a nyilvánossági jog tömeges megvonásával még meghatványozza az ideig elkövetett jogsértéseket, akkor olyan cselekedetet engedett meg magának, ami egyházainkat és magyarságunkat, s amennyiben száz iskolák is van az áldozatok közt, a nemzeti kisebbségeket a legenergikusabb állásfoglalásra kényszeríti. Ezzel a minden lojális hajlandóságot, nemes célzatot, s vitathatatlan jogot véresen megcsúfoló cselekedettel szemben nincs helye többé a diplomáciai tapintatoskodásnak és a megalázkodó Canossa-járnak. A törvény és a békeszerződés, a népek joga és az állam érdeke ellen elkövetett merénylet megtorlására és jóvátevése csak a nyílt, férfias, elhatározó fellépésnek van helye. Parlamentben és parlamenten kívül, a jogaiiban durván megbántott közérdeknek bátran és messze hallhatóan kell állást foglalnia és követelnie iskoláink tisztelétét és a kisebbségi oktatás teljes szabadságát. Ki kell meríteni a küzdelem, a tiltakozás, az apellálás lehetőségeinek minden forrását Bukaresttől Genfig, a hazai törvények fórumaitól a nemzetközi jog ítélőszékéig.

Tisztelünk és hűségünk a román állam iránt, polgári kötelességeink teljesítésének tudata, valamint megbántott kulturánk és kisebbségi jogaink mély megalázása adnak hozzá erkölcsi felbatalmazást. Fel a törvényes, de meg nem alkuvó, győzelmes küzdelemre!

A kormány szerint az ellenparlament silány politikai operett

Maniuek parlamentje csak negativ munkát akar végezni — Néhány érdekes nyilatkozat a helyzetről — Mind a két parlamentet júniusban hívják össze

A mi forradalmunk a törvényesség forradalma! — mondja Bocu Sever

Brassó. (A Brassói Lapok munkatársától.) A nemzeti parasztpárt három héttel a gyulafehérvári gyűlés után kormánysszétzúzó akciójának második fázisába lépett és vasárnap éjszakai vezetőségi ülésén egy történelmi határozatot szavazott meg, melynek lényegéről tegnap röviden már megemlékeztünk:

az ellenzék nyilvános ülésekre ellenparlamentet hívott össze.

Az ellenparlament tagjai a határozat negyedik pontja szerint a pártnak összes megválasztott képviselői és szenátorai, a terror miatt a parlamentből kirekesztett jelöltek, az

állandó bizottságok tagjai, valamint a központi végrehajtó bizottságok és az összes megyék végrehajtó bizottságának tagjai.

A határozat kijelöli az ellenparlament feladatát is: a kormány által tervezett kölcsön, az állami tartozások és a többi közgazdasági problémák megvitatása, valamint a külföldi agitáció és a belföldi nemtörődomség által veszélyeztetett állami védelem, biztonság és konszolidáció feletti vita.

A határozat értelmében az ellenparlament döntéseit ratifikálás céljából az országos gyűlés elé terjesztik, mely az összes községek delegátusából tevődik össze. Az utolsó bekezdés hangsúlyozza, hogy a párt szükségesnek látja a polgári ellenállás azonnali megszervezését.

A jövő hónapban két parlament ülésezik Bukarestben

A nemzeti-parasztpárt szinte forradalmi erejű elhatározásának következtében a jövő hónapban két parlament fog ülésezni Bukarestben. A liberális parlament rendkívüli szesszióra gyűl össze acélból, hogy mint azt Bartianu Vintila már előre is bejelentette, tétő alá vigye a külföldi kölcsönnek, a stabilizációnak és az ezekkel összefüggő gazdasági problémáknak kérdéseit. Az ellenparlament feladata, hogy ezeknek az életbevágó problémáknak a liberálisok által szándékolt megoldását lehetetlenné tegye.

Az első megfontolás tehát, hogy a két parlament közül az egyik alkotó, aktív, a másik romboló, negatív munkát akar végezni. A Maniu-féle ellenparlament, mint a vasárnapi határozatok negyedik pontja mutatja, nem azért gyűlt össze, hogy kézbevegye az ország vezetését, hiszen programja nem ölel fel törvényhozó munkát, nem óhajt a csendőrséggel, katonasággal és a közigazgatással rendelkezni, s ha eltekintünk attól az ideális természetű tervtől, hogy szónoklatok hangozzanak el a román integritás érdekében, akkor ugyisólván egyéb feladatát sem látjuk, mint tiltakozó javaslatok megszövegezését.

Az ellenparlament összehívása e negativ program ellenére is felmérhetetlen fontosságú: csupán csak azért, mert a kétparlamentes helyzet teljesen páratlan Európa történetében, s az egész világ figyelmét Romániára fordítja, hanem főképpen azért, mert egyrészt bizonyítja azt, hogy az ellenzék nem óhajtja a kormányválság kérdésében a régenstanács döntését bevárni, másrészt azért, mert Maniuek ebben a pillanatban a nemzet egészét jelentik s az ellenparlament így az ország kétségbeesett tiltakozását jelenti a mai kormányzat abszolutizmusa ellen.

Hova vezet ez az út? A nemzeti-parasztpárt hangsúlyozza, hogy a maga részéről mindent megtesz annak érdekében, hogy ezek a törvényen kívüli események csendes körülmények között folynak le, s ha más módon nem lehet, akkor a kormány legyen kényszerítve arra, hogy repressziókhoz folyamodjon.

Az ellenzéki taktika tehát: törvényen kívüli állapot erőszakosság nélkül; ellenparlament negativ programmal; erőhatalmi té-

nyek elkerülhetetlensége esetén provokáció, hogy a kormány kényszerüljön a közéleti tragédiák ódiáját vállalni.

Forradalom, vagy operett?

Mit jelent ez a helyzet?

A választ az ellenzék részéről Bocu Szevér adja meg, aki a Lupta útján hosszú nyilatkozatban veri félre a revolúció harangjait:

— A gyulafehérvári gyűlés után az emberek a párt parancsához hiven visszatértek kapáikhoz... azonban a falvak mozgolódnak, forronganak, készülődnek és várnak. Az eskü gyújtogat, átfurja a szíveket, és az agyakat s szinte hallani, mint közeledik a bosszúállás.

— Akármit mondjon is a kormány, Gyulafehérvártól kezdve teljes forradalomban vagyunk! A közvéleményben a forradalom erőszakosságot és vérontást jelent: azonban az erőszak és vérontás gyakorta a revolúció vereségével egyértelműek.

A mi forradalmunk a törvényesség forradalma, az eszmék legyőzhetetlen feltámadása!

Nyilatkozik Vajda Sándor is, aki azonban zárkóztabb, mint Bocu Sever és az ellenzéki akciót csak nagy általánosságban, dodonai szavakkal magyarázza:

— A nemzeti parasztpárt akciója éppen annyira menti az országot, mint amennyire veszélyezteteti a liberális kormányt.

A kormány álláspontját, melyből most sem hiányzik a Duca-féle cinizmus, a félhivatalos lap szögezi le:

— Már megszoktuk a nemzeti-parasztpárt kommunikéit és így a legújabb sem okozott különös meglepetést; a nemzeti parasztpárt vezetői újból azt hiszik, hogy meggátolhatják annak a külföldi kölcsönnek létrejöttét, melyet az ország minden polgára egyformán óhajt. Ami pedig az ellenzéki parlamentet illeti, ez a terv komikus, nevetséges ötlet, — hiszen ezen a parlamenten még azok is részt fognak venni akik képviselők szerettek volna lenni, de kibuktatta őket a polgárság akaratára. De ezen sem kell csodálkozni, mert szokva vagyunk már ahhoz, hogy évek óta hasonló, silány politikai operetteknek legyünk a szemtanúi...

Az ellenzék szerint tehát vértelen forra-

telni, ha a kormány erőszakos eszközökhöz nyúl, — a kormány szerint silány politikai operett, mely felett a polgárság napirendre tér.

Illúziók.

A valamennyire független közvélemény kesernyés humorral nézi ezt a játékot, melyben lassan-lassan elusznak közszabadságának megmaradt roncsai is.

A pártok kívüli sajtó, melyet bilincsbe ver a cenzura, úgy véli, hogy teljes komolyság egyik oldalán sem mutatkoznak. Ezekben az elkészedett percekben illúziókból áll a pártok reménysége, sőt illúziókból él maga az ország is.

Bratianu illúziója, hogy Maniu egyszer csak belefárad a gyűlésekbe.

Maniu illúziója, hogy a kormány jószándékából odahagyja a hatalmat.

A sajtó reméli, hogy sikerül rábírnia a politikusokat az alkotmány elolvasására.

A politikusok remélik, hogy a sajtót végképpen megfojthatják.

Szólj igazat, megfosztanak a becsületrendtől

Páris. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Demartial, a francia gyarmatügyi miniszterium főosztályvezetője volt. Néhány hónappal ezelőtt egy hosszabb cikket írt egy szemlében, s ebben tárgyilagosságon azt vitatta, melyik állam volt az oka a világháborúnak? Az antant hatalmak tudvalevően azzal az erkölcsi megokolással sujtották oly kemény békeszerződéseket, a legyőzötteket, hogy ők okozták a háborút, s ennek következtében a háború minden terhét nekik kell viselniük.

Demartial arra az eredményre jutott a fejtegetésében, hogy Franciaország sem teljesen ártatlan a háború megindításában.

— Franciaországban is sok erő dolgozott azon, — írta, — hogy a világkatasztrófa bekövetkezzék.

Párisi tudósítónk írja, hogy e cikke miatt megindították ellene a fegyelmi eljárást, s végül le kellett mondania állásáról. De ezzel nem végződött be a kálváriája. Minthogy a becsü-

S végül mindenkinek közös illúziója az, hogy a külföldi kölcsön megvalósítása után az idegen pénzt széteszték, s így mindenkinek lesz valami a zsebében, sőt mi több, bekövetkezik a stabilizáció s ez a valami a zsebben — stabil lesz.

Az egész ország álmodik, — mondja az ellenzéki sajtó, — álmodik és nagy szerencséje ez az álom. Mert ha belefáradna, kétségbeesne és nem bírná el létét.

Tudomásul kell vennünk tehát, hogy álmunk. Azonban azt hisszük, ilyen rossz álmunk még sohasem volt. A kormány maga is érezheti, hogy ez a pihenés már a lidércnyomáshoz hasonlít és bizonyos szempontokból állítólag enyhítéseket határozott el. Így például repülőbiztonságokat akar küldeni Erdélybe, mint az ország legelkeseredettebb tartományába, hogy a helyszínen intézze el a panaszköveket. Szó esett arról is, hogy a jövő héttől kezdődőleg felfüggeszti a cenzurát. Mindezek azonban bizonytalan híresztelések, s a válságot csupán a két parlament párharc fogja jobbra vagy balra megoldani.

letrend lovagjai közé tartozott, a többi lovagok mozgalmat indítottak, hogy fosszák meg a becsületrendjétől.

— Olyan ember, — mondták, a beadványukban ezek a lovagok, — aki azt meri állítani, hogy nem Németország és Ausztria-Magyarország az oka a világkatasztrófának, nem érdemli meg a kitüntetését.

A becsületrend kancellárja maga elé idézte Demartialt, s felelősségre vonta. Demartial hiába mentegődzött, a becsületrend tanácsa úgy ítélkezett, hogy meg kell fosztani a becsületrendjétől.

— Demartial hazaárulást követett el, — hangzott az indoklás, — amikor azt merte a nyilvánosság előtt fejtegetni, hogy nem a központi hatalmak a vétkesek.

Az igazságügyminiszter, mint legfelsőbb fórum, úgy döntött, hogy Demartialt öt évre megfosztotta a becsületrend viselésének a jogától.

Hogyan halt háromszoros halált a temesvári Ceres keményítőgyár?

Először összeroppant, azután leégett és végül is a Timisiana bank életre-halálra menő inkasszójának lett áldozata a jobb sorsra méltó hézagpótló nagyipari vállalkozás

Temesvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A temesvári pénzvilág egyik számottevő tényezőjéről, a sok millió betéttel, imponáló székházpalotával rendelkező Timisianáról az elmúlt hónapokban igen sok szó esett. Alábbiakban azonban nem a Timisiana személyi változásairól lesz szó. Mindössze annyiban érintjük ezt a szempontot, amennyiben egy jelentéktelen inkasszó-eset összefüggésben lehet egy jelentékeny pénzintézet belső komplikációival. Az eset, — hangsúlyozzuk, — a Timisiana forgalmában különös fontossággal nem bír. Nem ez azonban a helyzet egy más megvilágításban, Temesvár gyáripára szempontjából. Ha így fogjuk fel a dolgot,

a Timisianának ez a kiméletlen inkasszója egy életképes, nagyjövőjű gyárvállalatot rádírozott le a temesvári piacról.

Az eset ma több milliós per formájában a temesvári Lloyd bíróság előtt van. Maga a per is hemzseg az érdekességtől. Előzményeivel együtt azonban riasztó példáját mutatja annak,

mennyire katasztrófális lehet egy kisebbségi gyáripari alakulat, ha rosszindulatú banktőkével fog össze.

Hogy az elején kezdjük, a mozgalmas közgazdasági krónikát, Ceres R. T. név alatt négy évvel ezelőtt Temesváron keményítőgyár alakult. A nagyipari vállalat, amely hézagpótló szerep betöltésére volt hivatott a hazai közgazdasági életben hétmillió lej alaptőkével indult. A négy évvel ezelőtt még óriási tőkét jelentő hét millió lej kilencven százalékát a Timisiana Bank RT jegyezte le, aminthogy a Timisiana látta el saját személyzetéből vezérléssel is.

A Ceres keményítőgyár a Timisiana számára veszteséges üzletnek bizonyult. Nem tulajdonosok hosszú keményítőgyártás után odajutott a friss alapítás, hogy az alaptőke jelentékeny része — elveszett. A Ceres RT minden valószínűség szerint a hozzá nem értő gazdálkodás, szaktudás hiánya, stb. miatt alkalmatlannak bizonyult a reá váró hézagpótló szerep betöltésére.

Amikor a szomorú igazság kiderült, a Timisiana le akarta építeni a veszteséges gyárvállalatot. Lukács Jenő, a bank egyik vezetője, aki a Ceresnél mint a főrészesvényes pénzintézet reprezentánsa szerepelt, védelmére kelt a halálra szánt gyárvállalatnak. Azt az ajánlatot terjesztette az igazgatóság elé, hogy adják ki bérbe a Ceres keményítőgyárat. Meg is történt.

1926 augusztusában az aradi Amidon keményítőgyár tulajdonosai és Lukács Jenő bank igazgató mint magánember, kibérelték a Ceres. Megfelelő tőke, amellyel a nagy üzem erőteljes tempót vehessen, nem volt birtokukban a kis arányokban dolgozó Amidon tulajdonosainak. Ugyanez volt a helyzet az igazgatónál is, aki azonban segített a helyzeten. A bérleti szerződést úgy kötötték meg, hogy a Timisiana bizonyos kulcs szerint alimentálja a bérvállalatot. Ez a kölcsönszerződés azonban nem változtatott a bérleti viszonyon, amely az aradi gyár érdekesportja és a Timisiana között létesült. A bérleti szerződést két évre, 1928 augusztusi lejáratra kötötték.

Az új, mozgékony és hozzáértő kezekbe került keményítőgyár működni és prosperálni kezdett. Minden jel arra mutatott, hogy a reorganizált Ceres előtt nagy jövő áll. A vállalat tekintélyes forgalmat bonyolított le, tehát hatalmas készletet halmozott föl készítményeiből. A bérlek, illetve az ingatlan bérbeadója, a Timisiana, a Nationala biztosítónál öt millió lejre biztosították a gyárat és a benne felhalmozott

Eőzema

Évek óta egzemában szenvedő egyének rendes álmukat visszakapják a Kadum-kenőcsöt használva, amely rögtön eltünteti a viszketegséget.

árukészletet. A biztosítás igen jó befektetésnek bizonyult, mert a rossz előjelek között indult vállalatot végzetes katasztrófa érte:

a Ceres mull év decemberében leégett.

Itt kezdődik a komplikáció és a Lloyd bíróság peranyaga. A Nationala biztosító felbecsülte a kárt és 3 millió egyszázezer lej kárt állapított meg, amit szabályosan fel is vett a Timisiana.

Az, ami ezután következik, klasszikus példája a vérre menő inkasszónak.

A Timisiana több mint hárommillió lejből, amit a biztosítótól felvett, egymillió száz-ezer lejt, mely összeg mint a tönkre ment áru értéke a bérleket illette, a bérlek javára írt, de egyszersmint magánál is tartott a bérlek adóssága és egyéb jogcímeken. A fennmaradó kétmillióból azonban a Timisiana mai napig sem mutatkozott hajlandónak, hogy a múlt év decemberében leégett, ez év augusztusáig bérbe adott gyárvállalat épületeit fölépítse, holott az építkezés sürgős elvégzése törvényes kötelessége lett volna.

A Timisiana a fentiek után abba az igen előnyös helyzetbe jutott, hogy elvesztett egy épületet, amiért a biztosítótól készpénzt kapott; beinkasszált egy kintlevőséget, amelyre a szerződés szerint még jó darabig várnia kellett volna; tönkretette a virágzásnak indult keményítőgyárat, amelynek bérlei azáltal, hogy a tűz alkalmával el nem égett félkész anyagok a feldolgozási művelet megszüntése folytán megromlottak, még külön egymillió lej kárt szenvedtek; előidézett egy pert, amelynek mindjárt az első meginduló aktusa több mint kétszáz-ezer lej perkoltséget produkált és végül a hozzáértő és magas színvonalat reprezentáló gyáripárt hosszú időre elriasztotta attól, hogy magának élő, rosszindulatú banktőkével produktív munkára összefogjon.

A fentiek után — úgy hisszük, — némi joggal kérdezhetjük: mi lehet az oka annak, hogy a hatalmas anyagi, sőt jelentékeny erkölcsi tőkét is reprezentáló Timisiana Bank nem riadt vissza ettől a szolidnak távolról sem nevezhető, sőt nagymértékben gusztustalan üzleti manővertől?

Ki lesz Románia új budapesti követe?

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A budapesti meghatalmazott miniszter halálával kapcsolatban a megüresedett hely betöltéséről eddig még nem történt gondoskodás, azonban az Adeverul mai száma azt közli, hogy a kormány minden valószínűség szerint Richard Franasovici-t, a belügyminiszterium jelenlegi titkárát nevezi ki Stárcea helyébe, miniszteri rangban. Egyébként politikai körökben is biztosra veszik a kinevezést, mely valószínűleg pár napon belül be fog következni.

A BRASSÓI LAPOK PANASZKÖNYVE

★

T. Szerkesztőség!

Az új menetrend értelmében éjszakai négy óra körül két gyorsvonat megy át Brassón: egyik Bukarest, másik Nagyvárad felé. Ennek a két szerelvénynek minden éjszaka meglehetősen sok utasa van, azonban ezek gyalog kénytelenek az állomásra kimenni — bérkocsi hiányában. Jó lenne, ha a fuvarosok már saját érdekükben is éjszakai szolgálatot is tartanának.

Tisztelettel:

E. G. F.

Az északromániai sváb községek szavazással a magyar tanítási nyelv mellett döntöttek

Haller József és Haller István

Nagykároly. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Angelescu miniszter, mint ismeretes, az északromániai sváb eredetű községek felekezeti iskoláiban elrendelte, hogy a tanítási nyelv a magyar helyett csak a német lehet. Az érdekelt községek természetesen tiltakoztak a sérelmes rendelet ellen, mivel lakosainak anyanyelve a magyar, sőt más nyelven nem is tudnak. A tiltakozásnak most az az eredménye lett, hogy elrendelték a sváb községekben a szavazást a tanítási nyelv felett.

A sváb propaganda, ami tulajdonképpen előidézője a legújabb sérelmes rendeletnek is, most már nagy erővel látott hozzá a sváb községekben a munkához, hogy a szavazás az ő javukra düljön el, azaz, hogy a sérelmes rendelet lépjen életbe és a tanítási nyelv a német legyen. A sváb iroda kortesei egymást váltották a sváb községekben, s mindent elkövettek, hogy ügyüknek győzelmet szerezzenek.

A tanítási nyelv feletti szavazások a következő községekben történtek meg a napokban: Csanálos, Fény, Terem, Kálmánd, Kaplony, Petri, Szaniszló, Csomaköz, Nagymaj-

tény és Gilvác. Az eredmény előre látható volt.

Az összes községekben, kivéve Petri községet, a magyar tanítási nyelv mellett döntöttek.

Tehát csak egyedül Petri község szavazott egynéhány szótöbbséggel a német tanítási nyelv mellett. Petri az egyedüli sváb község, ahol a sváb propaganda termékeny talajra talált.

A petrii győzelem Haller József ottani gazdálkodó nevéhez fűződik, aki egyúttal a Sváb körponti bank nagykarolyi fiókjának igazgatósági tagja, egyébként pedig nagybátyja Haller István, volt magyar miniszternek, a fajvédő vezérnek és a numerus clauzus egyik megteremtőjének.

Azt hisszük, Haller István nagyon szégyelni fogja a nagybácsija itteni tevékenységét. Ő ugyanis csunya opportunitásból német fajvédővé vedlett.

A felekezeti tanítóktól 1923-ig bekövetelték a nyugdíjárulékot

Aztán mást gondoltak és kisemmizték a tanítókat a nyugdíjigényből — Erélyes memorandumról hozott határozatot a csikszeredai közgyűlés

Csikszereda. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A felekezeti tanítók egész Erdélyre és Bánságra kiterjedő jelentőségű közgyűlésüket szombaton, 26-án tartották meg Csikszeredában. A közgyűlés összehívása annak a mozgalmnak következménye volt, amelynek pár hónappal ezelőtt éppen a Brassói Lapok adta meg a beindító hangot. Az impériumváltozás ugyanis a szó szoros értelmében kisemmizte Erdély és a Bánság felekezeti tanítóit abból a nyugdíjból, amit hosszú és lelkiismeretes munkával egyrészt, másrészt a magyar országos nyugdíjgyesülethez befizetett nyugdíjilletményekkel érdemltek ki. Az új impérium vállalta ugyan a békeszerződésekben az összes ennért ráháruló kötelezettségeket, viszont eleget tenni kötelezettségének következetesen elmulasztotta. Erdély és a Bánság területén közel 1400 felekezeti tanító vesztette el így a nyugdíját, annak ellenére, hogy a nyugdíjjogosultság elismerése az új állam részéről sem kegy, hanem a legegyszerűbb kötelesség lett volna. Tíz évi szorongó bizonytalanság után végre mozgalmat indítottak az érdekelt tanítók, hogy egyetemes fellépéssel harcolják ki a kormány méltányos belátását.

A Csikszeredába összehívott közgyűlésen képviseltette magát Csik, Gyergyó, Háromszék, Marostorda, Udvarhely és Szeben megyék katolikus tanítószága. A felszólalások során kiderült az a meglepő tény is, hogy a felekezeti tanítószág jórésze egészen 1923-ig fi-

zette a nyugdíjárulékot, 1918-óta egyenes felszólításra az állampénztárba.

A román állam tehát elismerte a jogfolytonosságot

és szedte a nyugdíjárulékot mindaddig, a míg az egész nyugdíjügyet el nem ejtették.

Akadnak a tanítók közül olyanok, akik később legalább a román állampénztárba befizetett pénzeket kérték vissza, hiszen világos, hogy a nyugdíjigények megtagadásával ezeket az összegeket a kincstár egészen illetéktelenül követelte és fogadta el. Ezekre a kérésekre az illetékes hatóságok még csak felelni sem tartották érdemesnek.

A csikszeredai közgyűlés meghallgatta és összegezte az elhangzott felszólalók beszámolóit. Kimondotta, hogy memorandummal fordul a kormányhoz, s ebben a memorandumban

leleplezetlen őszinteséggel tárja fel a felekezeti tanítószágon esett sérelmet.

A memorandumot küldöttség viszi a kormányhoz, a közgyűlés pedig felkéri Gyárfás Elemér és Willer József parlamenti tagokat, hogy a memorandum további sorsát kísérjék figyelemmel. A közgyűlés kimondotta azt is, hogy megteszi az előkészítő lépéseket az országos katolikus tanítóegyesület megalakítására, amelyhez idővel a többi felekezetek tanítószága is csatlakozhatna.

HÁBORUS VESZEDELEMMELE FENYEGET AZ OLASZ—JUGOSZLÁV ELLENTÉT

Mussolini nyilatkozni fog a kritikus helyzetről

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az olasz-jugoszláv ellentét, melyek véres és viharos tüntetésekből nyertek kifejezést,

komoly aggodalommal töltik el az európai diplomáciát.

Az angol sajtó már háborús bonyodalomtól tart. A Times vezércikkben foglalkozik az itáliában és Jugoszláviában történt eseményekkel és hevesen támadja Radicsot, a horvát parasztpárt vezérét, akit a két állam között levő feszültség felidőzőjének tart. A Daily Telegraph szintén az európai béke veszélyeztetését látja a kölcsönös tüntetésekből, s aggódik a béke sorsán.

A helyzet súlyosságát egyébként komolyan jellemzi az a tény, amit Belgrádból jelentenek, hogy

Sándor szerb király topolai kastélyából váratlanul visszaérkezett Belgrádba,

míg hosszasan tanácskozott a miniszterelnökkel, a külügyminiszterrel és a belügyminisz-

terrel. A tanácskozások tárgya kizárólag a kölcsönös tüntetés és az ebből került diplomáciai eljárás volt. A külügyminiszterrel három órán át tárgyalt a király.

Pribicevics, az ellenzék egyik vezére, a szkupstinában interpellációt intézett a kormányhoz, megkérdezve tőle, mi tette szükségessé, hogy a nettunoi szerződést sürgősen ratifikálták? Azután hevesen támadta a kormányt, s azt kérdezte, miért csinálnak titkos politikát, miért nem közölték vele is a szerződés dolgában folytatott tárgyalásokat, holott ő is, Radics is tagjai voltak ama kormánynak, mely a nettunoi szerződések megkötéséről a tárgyalásokat folytatta?

Pribicevics beszéde közben, Pucelje képviselő, az egyik sebesült szerb diák több helyen átszurt véres esőköpenyét letette a házelnök asztalára, rámutatván, hogy milyen brutalitással járt el a szerb diákok ellen a szerb rendőrség!

A belgrádi egyetemi hallgatók egyébként tovább folytatták a tüntetést. Hétfőn délután összefüggő tartottak és tiltakoztak a

rendőrség és csendőrség brutalitása ellen. A mai tüntetések során is többen megsebesültek, köztük egy női hallgató is. Végre is a rendőrség ura lett a helyzetnek. Az egyetemi tanács, valamint Mitrovics rektor a diákok mellett foglalt állást és elítélte a hatóságok brutalitását. A közoktatásügyi miniszter rendeletére az egyetemet három napra bezárták. Politikai körökben kínos feltűnést keltett a Politika című lap indiszkrétciója, mellyel részletesen feltárta a nyilvánosság előtt a radikális párt főbizottságának memorandumát, mely a nettunoi szerződéssel foglalkozik.

Visszahívták a belgrádi olasz követet.

Belgrádból jelentik, hogy az olasz kormány a jugoszláv kormánytól elismerést kért Galli új olasz követ számára, mivel Bodrero eddigi olasz követ távozik állásáról és a közel napokban már elhagyja állomáshelyét, utódát be sem várva. Egyébként, mint Rómából jelentik, Mussolini a hétfői minisztertanácson bejelentette, hogy a napokban külpolitikai expozé tart, melyben a jugoszláviai tüntetésekre is ki fog térni. Az olasz sajtó élén a Giornale d'Italiával az eseményekért való felelősséget természetesen a belgrádi kormányra hárítja és kétségtelen, hogy a Mussolini expozéját is ez a felfogás fogja irányítani.

Különb legújabbban is voltak még véres tüntetések Laibachban az olaszok ellen.

A katonaság riasztó sortűzzel volt kénytelen szétzavarni a tüntetőket.

Rómában több ezer diák a jugoszláv követ-séghez akart vonulni, de a katonaság megakadályozta. Milánóban hétfőn éjjel két óra körül a diákok tüntetés után autójával a jugoszláv konzulátus elé vonultak, hogy tovább demonstráljanak. A konzulátus védelmére ki-rendelt csendőrség és rendőrség rövid tusakodás után visszaverte és szétkergette a tüntetőket. Az előbbi tüntetések sebesültjei állapotán javulás állt be.

— A vasárnapi munkaszünetről szóló törvény nem vonatkozik a mezőgazdasági munkára. A brassói munkaügyi felügyelőség hivatalosan közli, hogy a vasárnapi és a hivatalos ünnepekre elrendelt munkaszünetről szóló törvény intézkedései csak a kereskedelmi és ipari vállalatokra, de nem a mezőgazdasági munkálatokra vonatkoznak.

ASTRA (APOLLO) MOZGÓ

Még szerdán és csütörtökön fut utoljára a „Reformatio” nagy filmje, melyben **LUTHER** markáns történelmi alakját: Eugen Klöpfer alakítja. — A többi szerepet a legnagyobb német művészek mutatják be, valóban művészi környezetben. — Nagy zenekar és művészi énekkar kísérettel.

2400

BESZÉLGETÉS IONEL TARANUVAL,

AZ ADEVERUL SZERKESZTŐJÉVEL,

a zsilavai kazamaták 21 napos lakójával

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Déli egy óra. A nemzeti parasztpárt vezérének, Maniu Gyula lakásának tágas irodája tömve van újságírókkal. A párt vezérő bizottságának hivatalos kommunikéjét várjuk. A szomszédos szobában lázas munka és írógépkattogás hallzik: ott szerkesztik Maniu Gyula Sever Bocu és I. Lugojanu a kommunikéjét. Az újságírók izgatottan várják a kommunikéjét. A várakozás közepette azonban csendes politizálás folyik. Eseményként szerepel a letartóztatott újságírók szabadonbocsátása és a cenzura legközelebbi megszüntetése. Mint egy adott végszóra, a következő pillanatban betoppan Ionel Taranu is, az Adeverul szerkesztője, aki 21 napos raboskodás után csak tegnap este szabadult ki a jilavai katonai fogházból.

Vidáman és mosolyogva lép be a szobába és a kollégák általános örömrivalgással fogadják. Feltűnik, hogy az egyébként pirosposztag arcú újságíró arca sokkal sápadtabb a szokottnál, szemei mintha be lennének csve és arcán öt centiméteres szakáll diszeleg; ezek a huszonegy napos börtön emlékei.

— Hát kezét fogtok egy börtönviselt kollégákkal? — kérdi Taranu meglepetten és csillogó szemekkel. Látszik, hogy a kollegialitás őszinte megnyilvánulása jól esik neki, miként örömmel veszi a kisebbségi újságírók meleg üdvözlését is.

Azután helyet foglal az egyik kényelmes bőrfotelben, mert a három hetes tortura fáradalmait még érzi és mosolyogva mesélni kezd. Elmeséli a 21 napos fogság borzalmait és szenvedéseit:

— Hát tudjátok, már Gyulafehérváron tudomásomra hozták, hogy ha nem távozom el onnan, akkor Jilavára szállítanak. A fenyegetést be is tartották. A kongresszus lezajlása után oda is szállítottak. Casana, Samoilă és Mrzliach kollégák kíséretében. A kormány utasítására úgy kezelték minket, hogy talán még a legveszedelmesebb forradalmárokat sem kezelik szigorúbban. Egy egész szakasz csendőrkísért töltött és szuronyos fegyverek kíséretében és a sziguranca emberei is töltött revolverekkel voltak ellátva.

Nagyot szippant cigarettájából. Látszik, hogy a 21 napos koplalás után jól esik a nikotin, majd tovább folytatja:

— A jilavai fogdában úgy vettek át minket, mint valami csomagokat: nyugta ellenében. A kormány utasítása értelmében pedig azonnal leszállítottak a földalatti kazamatákba, teljesen elzártak a külvilágtól és egyetlen egy látogatót sem engedtek hozzánk. Hogy milyenek ezek a földalatti cellák? Rémesek! Talán a középkorban sem voltak szörnyűbbek!

Három és fél négyzetméteres betonlyukak, melyeknek magassága 1 méter 80 centiméter és egy kicsi kis ablak ad némi világosságot

Napsugár nem hatolhat be, oda egyáltalán és ebből kifolyólag cseppekben szivárog az emberre a nedvesség. Nézzétek meg a karkötőórámat: Ezüstből van, de a nyirkosság miatt telje-

sen megfakult a 21 nap alatt. De látnátok csak a ruhámat, és cipőmet... Olyanok, mintha két napig álltam volna zuhogó esőben. Egész nap dideregtünk. A napvilágot egyáltalán nem láttuk 21 napig, mert még a börtönökben szokásos egy órai sétát sem engedélyezték számunkra. Sőt arra is figyelmeztettek, hogy a cellák ablakait se próbáljuk kinyitni, mert a jilavai fogházban az az uzus, hogy az őrszemek rálőnek azokra, akik az ablakoknál állnak, vagy oda közelednek.

Bukarest polgárai harcot hirdetnek Costinescu polgármester ellen

„Gondolatok a sétatéri diadalkapura, amely 20 milliót emésztett fel”

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Costinescu polgármester neve nagyon sokat szerepelt az utóbbi időben a sajtóban az ismeretes és szégyenletes kölcsönnel kapcsolatban. Neve most ismét előtérbe került bizonyos építkezési engedélyekkel kapcsolatban. Ugyanis a polgármester több építési engedélyt aprobatott olyan épületek számára, melyek kisajátításra vannak itélve az utcák szabályozása miatt. Az építészeti tanács határozata értelmében a kisajátításra itélt házak még kivételes esetekben sem kaphatnak javítási és tatarozási engedélyeket, — azonban a polgármester közbenjárására több épületnek megadták a javítási engedélyeket. Emiatt nagy harcok folynak a városi tanácsban és éles támadások indultak a polgármester ellen. A harcok az utcára, illetve a város polgárai is áterjedtek, mert a lakosság körében egy felkiáltványt köröznék és ebben arra szólítják fel a város polgárait, hogy

egyöntetűen indítsanak harcot a polgármester eltávolítására, aki a visszaélések lavínáját indította meg.

A kiáltvány gyűlésre szólítja a polgárokat, amelyet pénteken fognak megtartani. A gyűlés után demonstratív felvonulást rendeznek azon épületek előtt, melyek ilyen tiltott építési engedélyeket kaptak.

— Hallgassatok hívó szavunkra — írja a kiáltvány — és jöjjetek minél nagyobb számban a tiltakozó felvonulásra.

Gondolatok a sétatéri diadalkapura, mely pont husz millió lejt emésztett fel. Ez a fantasztikus összeg a tíz keserves adóitokból került ki. Nem tűrhetjük tovább a visszaéléseket!

Elég volt a rablásból! Jöjjetek, hogy tiltakozunk és távolítsuk el azt, aki elősegíti a visszaéléseket!

A Nagykárolyi Dalegyesület 50 éves jubileuma

Nagykároly. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ötven éves jubileumát ülte a Nagykárolyi Dalegyesület. Ötven év! Szinte egy egész emberöltő.

Hogy az ünnepély szépségét és nagyságát még fenségesebbé tegyék, eljöttek a közelebbi testvéregyesületek is, hogy hódolatos szeretettel adózzanak a jelentős napnak.

Délután kilenc órakor ünnepi mise volt a római katolikus templomban, amely után Schweighoffer János dr. vegyesrendi házfőnök megszentelte a Dalegyesület annyi dicsőséget aratott zászlóját. Tíz órakor a református templomban volt istentisztelet, amikor is Gönczy Sándor református lelkész áldotta meg a zászlót. Utána a különböző énekkarok előadása következett.

Délben a városi színházban diszközgyűlést rendeztek, melyet Inczedy-Jocksmann Ödön, a Romániai Dalosszövetség elnöke vezetett be.

Dr. Nagy Gábor az egyesület elnöke az elmúlt 50 évre tesz visszapillantást. Káson-impérálvi Balásy Józsefné zászlóánya meghatott szavakkal üdvözlö a jelenlevőket, köszönetét fejezve ki a megjelent testvéregyesületeknek, kik szívvél-lelékkel jöttek el Nagykárolyba együttünnepelni. Utána, mint ilyenkor szokásos emléklapot adományoztak azoknak a dalosoknak, akik több mint husz év óta szolgálják a dal kulturát. Ezután a zász-

lószegek beverésével a diszközgyűlést befejeztették.

Délután öt és este kilenc órakor a jubiléus és vendégdalárdák lelkes publikum előtt diszhangversenyt rendeztek. A műsor keretében szereplő Nagykárolyi Dalegyesület, Nagykárolyi Ref. Énekkar, Nagykárolyi Ev. Leányénekkar, Róm. Kath. Leányklub Énekkara, Szilágyosmlyői Dalkör, Szatmári Kath. Legényegylet Dalárdája, Szatmárnémeti Ref. Énekkar, Szatmári Kaszinó Dalárdája, Szatmári Ref. Iparos Dalegyület, Szatmári Iparos Otthon Dalköre, Máramaroszigeti Polgári Dalkörök énekszámain kívül László Erzsébet szatmári énekművész, néhány operáriát adott elő talantumosan, Inczedy-Jocksmann Ödön hege-lüszo mellett műdalokat énekelt és akit túláradó lelkesedéssel ünnepelt a hallás publikum. Hoffmann Ferenc szatmári hegedűművész hatásos hegedűszámmal szerepelt, Viték Károly, a szatmári kerület és a Nagykárolyi Dalegyesület karnagyának precíz zongorakiséréte mellett. Egyébként Viték Károly vezette a vegyeskart kísérő szimfonikus zenekart is.

A gazdag és szépségeiben bővelkedő program után kitünően sikerült bál volt a Fölgári Kaszinóban.

Meg kell emlíkeznünk a jubileumi ünnep rendezőjéről: Janiczky Sándorról, a Dalegyesület agilis titkáráról, aki csaknem egymaga készítette elő hónapok óta ezt a feledhetetlen gyönyörű ünnepélyt, mivel felbecsülhetetlen érdemeket szerzett a magyar dal-kultúra szolgálatában.

Még csak rövid ideig

vásárolhat ASCHER Testvéreknél Brassó, Kapu-utca 5, **20%** engedmény mellett, melyet feltűnően olcsó árainkból még rövid ideig adunk.

2492

Halló Erdélyiek Bukarestben! Grand Restaurant: Caffe Percul Oteloanu Bukarest, Str. Matei Milo (Teatrul National mellett) Tulajdonos: BOHM BANDI és Társa Transilvania-étterem. Pontes és gyors kiszolgálás. rdélyi falborok. 2 Esténként Halász Lajos hírneves erdélyi cigányprimás és zenekara hangversenyez.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók.

A *gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.
A Brassói Lapok nyomdavidallalatának kiadása.

Hírfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedóra 240 lej, félóra 460 lej, egy óra 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedóra 270, félóra 520, egy óra 1000 lej. — Külföldre: negyedóra 420.—, félóra 820.—, egész óra 1600 lej

Apponyi Albert gróf nem utazik Genfbe

Budapest. Az Esti Kurir értesülése szerint Apponyi Albert gróf nem utazik Genfbe, mert a Népszövetség júniusi ülésén nem tárgyalják az optánsper.

Az Italia kényszerleszállást végzett

Kingsbay. (A Brassói Lapok tudósítója.) Tegnap reggel a Citta di Milanóról kiratávirat érkezett, amelyet az egyik görög halászbárkáról kapott. A jelentésből kiderült, hogy az Italia kényszerleszállást végzett a kénytelen végrehajtani, Ujsterdam közelében északi fokának környékén. A Citta di Milano meg fogja kísérni, hogy legénységének egy részét partraszállítsa azzal az utasítással, hogy észak felé nyomuljanak. A hatalmas köd és a szelek miatt azonban kétséges, hogy sikerül-e az Italia utasait élve megmenteni.

— Sándor József távirata. Sándor József, volt kamarai képviselő és szenátor, a három megyei Magyar Párt intéző bizottsági elnökéről sürgönyileg üdvözölték és változatlan bizalmukról biztosították. Sándor József, a megyei tagozat elnöke, Szentkereszt Béla báró, kamarai képviselőhöz a következő választ küldte: Választási átmeneti kivégzés után, mert ez is liberális parlamenti mód és kisebbségi pacifikáció, amelyben fegyver és nemzetem védelmében, elvhűségemért és a hatalommal való személyi meg nem állásomért zsandár szuronyok közt törvénytelenül részesültem: köszönöm szülőváromnak Magyarpartjának ma vett sürgönyválasztását és változatlan bizalmáról való biztosítását. Tudom, hogy székely véreim, akik a megyében a választók majdnem egyhangú többségét alkotják, hűek voltak hozzám és tihozzátok, az Isten áldja meg őket és meg is fogja áldani. Részemről, Ó szent Fellegem a tanum, hogy szívem népem sorsáért állandóan ég, lángol és emészt engemet. De ez, t. i. a szeretet és igazság szelleme, az az égi láng, mely ma leszállt az apostolok fejére és mely bölcsességgel és kitartással meg fogja adni számunkra, illetve drága magyarságunk számára is a megölhetetlen életet és jogait a diadalt. A viszontlátásig! Engedelmes hivatok és barátotok: Sándor József.

— Kölcsönügyek a Népszövetségen. Genfben jelentik. A Népszövetség pénzügyi bizottsága szerdán ülést tart, melyen a bolgár mekkultik letelepítését, a bolgár kölcsönt és a magyar és az osztrák kölcsönmaradék kérdését tárgyalják.

— A kolozsvári ítélőtábla jóváhagyta Butusan beszercei orvos harmincezer lejes büntetését. Kolozsvári tudósítónk telefonálja: Néhány hónappal ezelőtt — amint azt annak idején közöltük — Butusan Ocavian dr. beszercei orvos egy családi veszekedés alkalmán véletlenül agyonlőtte édesapját. A beszercei törvényszék annak idején haláltokozó súlyos testi sértés miatt harmincezer lej pénzbüntetésre ítélte. Felelősség folytán ma került a tábla elé, amely jóváhagyta a beszercei törvényszék minősítését és a büntetést is. Az ítélet jogerős.

— A hazatért Gorkijt nagy lelkesedéssel fogadták. Moszkvából jelentik: A hosszú, éreken át tartó távollét után hazájába visszatért Gorkij Maxim kedden Moszkvába érkezett. A határon épp úgy, mint a moszkvai pályaudvaron óriási tömeg fogadta, s lelkes beszédekkel üdvözölték.

A Mittelman-ügy rejtélye

Kétségtelen a Mittelman József ártatlansága

Marosvásárhely. (A Brassói Lapok tudósítója.) Hosszu évekkel ezelőtt történt, hogy a marosvásárhelyi törvényszék a rablógylökosság súlyos vádjá alatt elítélte a székelyvájai kis zsidófiut: Mittelmann Józsefet. Az ítélet olyan volt, amilyent az igazságszolgáltatás az utóbbi időben többször is produkált Romániában: perrendszerű bizonyítékok hiányában, néhány tanuvallomás alapján hozták meg a bebonyított vett súlyos bűn súlyos ítéletét.

Az ügy már akkor nagy port vert fel nemcsak Romániában, hanem a külföldön is. Kiváló román jogászok helyezkedtek arra az álláspontra, hogy

justizmord történt.

Széleskörű akció is indult a perfelvétel kikényszerítésére, de minden erőfeszítés hiábavalónak bizonyult. Mittelmannnak tovább kellett ülnie a börténés. Most aztán, annyi hiábavaló kísérlet és erőfeszítés után, olyan dolgok kerültek felszínre, amelyek elődázhatatlanná teszik a nevezetes per újrafelvételét. A szenzációs fordulat, amely talán végleg bizonyossá teszi a szerencsétlen Mittelmann ártatlanságát, egy hamistanuzási és becsületsértési pör tárgyalásának köszönhető. Ez a pör is egyenes összefüggésben volt a Mittelmann-üggyel. Kovács Ferenc és Szalai Zsigmond a gyilkosság tárgyalásán úgy vallottak, hogy Kohn Dávid véres halálához köze van Balogh Lázárnak is. Balogh Lázár emiatt pert indított, amit egyszerű elhalasztás után most tárgyal másodszor a marosvásárhelyi törvényszék. A tárgyalás eredménye Kovács Ferenc felmentése lett, miután úgy a magánvádló, mint a főügyész eljette a vádat.

A szenzációt azonban nem a felmentő ítélet, hanem a tanuként kihallgatott Bucur János fogházigazgató vallomása hozta. Bucur előadta, hogy egy alkalommal valami rablástól kifolyólag két cigányt hoztak a fogházba, More Jánost és a testvérét. Az elítélt Mittelmann a fogház udvarán sétált, amikor a cigányokat bekísérték. Elsápadt és magából kikelve jelentette, a börtönőrnek, hogy

a cigányokban határozottan felismeri Kohn Dávid támadóit.

A börtönőr jelentést tett az igazgatónak, aki nyomban elkülönítette a cigányokat Mittelmanntól és figyeltetni kezdte őket.

Nemsokára hagyatkarítás volt a börtöncellákban, s az összegyűjtött papiroshulladék

— A közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki az iskolaév bezárásáról. Bukarestből jelentik: A közoktatásügyi miniszter most adta ki rendeletét a folyó iskolaév bezárása és a jövő tanév megnyitása ügyében. A tanév befejezése a középiskolákban a következő terminusokon lesz: a negyedik és nyolcadik osztályban május 31-én, a többi osztályokban június 5-én fejeződik be a tanítás. Az ötödik osztályba való felvételi vizsgák június 4-7 között folynak le. Az ötödik osztályosok magánvizsgáit június 9-25 között lesznek. Az évvégi vizsgálatok a következő sorrendben folynak le: A nyolcadik osztályé június 5-20 között, az V, VI, és VII osztályoké június 10-24 között. Az első osztályba felvételi vizsga június 25-28-án, az érettségi vizsgálatok június 25 és július 10-ike között folynak le. A beiratkozássokra vonatkozólag a rendelet a következőképpen intézkedik: A rendes beiratkozások szeptember 5-15 között lesznek. A tanítás szeptember 24-én kezdődik.

— Munkásletartóztatások Marosvásárhelyt. Tudósítónk telefonálja: Ma délelőtt 11 órakor a sziguranca emberei behatoltak a munkásotthon irodájába és a dolgozó szakszervezeti titkárt, Simon Gézát letartóztatták. Közölték vele, hogy Kolozsvárra viszik, de azt nem mondták meg, hogy miért és kinek az utasítására történt lefogatása. Ugyancsak letartóztatták Szereday Józsefet, az élelmezési munkások szövetségének temesvári titkárárt, aki a pincérek és munkaadók közötti konfliktus ügyében vezette a munkások részéről a tárgyalásokat a munkaügyi inspektor előtt, s akit az inspektorátus illetékesnek ismert el. A konfliktusban nem sikerült az egyezés, a Korzó és Newyork pincérei sztrájkba léptek.

— Vázsonyi Vilmos emléke. Budapestről jelentik: Vázsonyi Vilmos halálának második évfordulójára alkalmából kedden a keresési temetőben ünnepség volt, melyen Bródy Ernő mondta emlékbeszédet és a demokrata párt nevében koszorút tett a sirra.

kot az igazgató kötelességszerűen gondosan megvizsgálta. Egy kusza betűkkel teleirt papírosról a következőket olvasta le:

Kedves feleségem.

Az a bűdös zsidó a fogházban felismert. Menj Szalaihoz, (a székelyvájai éjjeli őr) s figyelmeztessd, hogy ne járjon a szája. Vedd ki a pénzt és fogadj egy jó ügyvédet, aki kihuz a bajból. Tagadj mindezt, mert én is tagadok.

Ölő férjed: János.

Bucur fogházigazgató azonnal maga elé hívatta More Jánost, aki először tagadott, de később beismerte, hogy a levelet ő akarta kicsempészni a feleségének. Irni nem tud, a levelet tehát mással iratta, de ő írta alá, mert a nevét le tudja írni, s ezzel akarta eloszlatni a felesége esetleges gyanuját.

More pénzt is ígért a fogházigazgatónak, ha hallgat a dologról.

Bucur tanu előtt megismételtette More vallomását, s aztán az irásos jelentést a talált cédulával együtt átküldte az ügyészre, a főügyésznek. Csodálkozik, hogy úgy az ő jelentése, mint a cédula eltűnt az ügyész iratai közül.

Eddig tartott a fogházigazgató szenzációs tanuvallomása, amelynek aztán heves vita lett a következménye. Ez a vita Giurgiu János kolozsvári ügyvéd, Kovács védője és a főügyész között zajlott le. Giurgiu megállapította, hogy

ezek a fontos akták eltűntek.

a főügyész viszont idegesen tiltakozott az ellen, hogy ezt a jelenlegi perhez nem tartozó ügyet a védő feszegetse. Még Bucur megeskete ellen is tiltakozott azzal az indoklással, hogy a fogházigazgatót sikkasztásért elítélték, s így vallomása nem vehető figyelembe. A kínos és jellemző összetűzések folytatódtak a többi tanukihallgatások során is s a rendkívül érdekességű tárgyalás is ebben a hangulatban fejeződött be. Giurgiu ügyvéd védencét felmentették a hamistanuzás és a rágalmazás vádjá alól, Giurgiu azonban kijelentette, hogy ezzel most már nem elégszik meg, mert Mittelmann ártatlansága a napnál is világosabb a perfelvételi eljárást azonnal megindítja.

A szerencsétlen zsidó fiucska ügye tehát lényeges fordulat előtt áll.

— Elfogták a hagymásbodon kettősgyilkosság tetteseit. Tudósítónk jelenti: Megírta a Brassói Lapok, hogy az elmúlt éjszaka Hagymásbodon községben borzalmas kettősgyilkosság történt, amelynek Boda György és Nagy Sándor adószedők estek áldozatul. A csendőrségnek rövid nyomozás után sikerült elfognia a tetteseket, Nagy Béla és Andrási József 25 éves falusi legények személyében, akik eleinte tagadni próbáltak, később azonban bizonyítékok sulya alatt megtörve bevallották elvetemedett tetüket. A gyilkos legényeket átadták a marosvásárhelyi ügyésznek.

— A szegedi egyetem ötvenéves fennállását ünnepelte. Szegedről táviratozzák: Tegnap kedden ünnepelte meg a szegedi Ferenc-József tudomány egyetem ötvenéves fennállását. Az egyetemi tanács ez alkalommal több arany oklevelet adott ki, amelyeket Gavgossy Károly, Jancsó Benedek és dálnoki Kovács Áron kaptak meg, akik első doktorai voltak az egyetemnek.

— Egy hétgyermekes apa felakasztotta magát pünkösdi első napján. Szilágyosmlyóról jelenti tudósítónk: Csordás Mihály 58 éves asztalos-mestert, akinek az utóbbi időben nem lévén munkája, favágással tengette életét, hogy hét gyermekes családját fenn tudja tartani, — pünkösdi első napján a templomból estefelé hazatérő családjá a tornácra felakasztva, holtan találta. Az életunt családapa már kétértelműen kísérelte meg az öngyilkosságot, de a tettét mindkét alkalommal észrevették. Most felhasználva családjá távollétét, sikerült tettét észrevétlenül végrehajtania.

— Ujabb fegyvercsempészetet lepleztek le. Belgrádból jelentik: A Nevosty jelentése szerint a belgrádi pályaudvaron két vagon tartóztattak fel, amelyeket Olaszország irányított Bulgáriába. A fuvarlevelek narancsszállítmányt jeleztek, de mindkét kocsiiban hadianyag volt. A fegyvercsempészes leleplezése újabb tápot adott a jugoszláviai olaszlenes tüntetéseknek.

A tótok autonomiát követelnek a csehtől

Prága. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A tót néppárt a pittsburgi szerződés tizedik évfordulóján Tencsénben jubiláns gyűlést tartott. Itt Kocsis páter az amerikai tótok nevében kijelentette, hogy annak idején Massaryk államalkotó terveiről mitsem tudtak. Határozati javaslatot terjesztett elő, amit el is fogadtak, hogy a pittsburgi szerződés politikai programja, mely a tótságnak autonómiát biztosított, nem valósult meg, a tótoknak nincs saját iskoláik, sem nemzetgyűléseik, sem bíróságok, sem önrendelkezési joguk. A tót néppárt ragaszkodik a szerződéshez. Ugyanezen gyűlésen tiltakoztak a kultuszminiszter amaz állítólagos határozata ellen, hogy Serédi hercegprímás tizenöt millió cseh korona kárpótlást kapott volna az esztergomi egyházmegyének Csehországban lévő birtokai fejében. A kultuszminiszter ezzel szemben kijelentette, hogy semmiféle ilyen kintalás nem történt, a lefoglalt egyházi birtokok kérdése politikai jelegű, amely a Vatikánnal kötött modus vivendi egyik főpontja.

Ki oszlatta fel a nagyváradi intézőbizottság ülését?

A napokban azt irtuk, hogy a Nagyváradi Magyar Párt intézőbizottsága a legutóbb nem tudta megtartani az ülését, mert azt a hatóság feloszlatta. Az erdélyi lapok emiatt éles támadásban részesítették Tempelean Dezső prefektust s azzal a váddal illették, hogy az ő műve lett volna a gyűlés megakadályozása. Erre vonatkozólag most hiteles helyről a következő felvilágosítást kaptuk:

Tempelean prefektus a gyűlés bejelentése után nyomban pártoló véleményével terjesztette azt fel az ülés engedélyezésére hivatott felső katonai hatóságokhoz, amely engedélyezte is az ülést és erről szóló határozatát a rendőrséggel, mint az ellenőrzésre hivatott szervvel közölte is.

A gyűlés napján, miután a magyar párt irásos végzést a gyűlés engedélyezéséről még nem kapott, a prefektus telefonon közölte a vezetőkkel, hogy a gyűlést megtarthatják. Ennek ellenére megjelent az ülésen Barbat rendőrkapitány és feloszlatta azt. Mikor a prefektus erről a tényről értesült, megkeresést intézett a rendőrprefektushoz, akit kért, hogy ez ügyben indítsa meg a vizsgálatot.

Az átiratban Tempelean prefektus közli, hogy a gyűlés napján telefonon közölte a rendőrprefektúrával annak engedélyezését, és kérte, hogy amint az ilyenkor szokásos, küldjön ki ellenőrző közegeket az ülésre. — A kiküldött Barbat komisár ahelyett, hogy a gyűlésen assisztált volna, feloszlatta azt. Holott Barbat kapitánynak telefonon is tudomására hozta, hogy a gyűlés engedélyezve volt. — Ennél a telefon értesítésnél jelen voltak N. S. Teodorescu, erdőinspektor, Horia Lázár, Szala Liviu irodaigazgató és Faur Mihály pefektusi titkár. — Tempelean prefektus kéri a rendőrprefektust miután Barbat rendőrtiszt ahelyett, hogy a kapott parancsnak eleget tett volna, a gyűlést feloszlatta és ezáltal súlyos törvényteleniséget követett el, amivel a felsőbb hatóságokat is lehetetlen helyzetbe hozta, — vonja felelősségre és indítsa meg ellene a vizsgálatot. — Ez a tényállás az ügyben és Tempelean prefektus teljesen érdemtelenül érik egyes lapok részéről a támadások, mert ő a gyűlés engedélyezése érdekében minden lehetőt elkövetett.

— Weiszlovitsot megoperálták Budapesten. Budapestről táviratozzák: Weiszlovits nagyváradi szálloda tulajdonost tegnap Winternitz professzor megoperálta. A műtét kitűnően sikerült, s Weiszlovits ma délelőtt már fogadhatta az újságírókat. Weiszlovits még ma hazautazik.

— A rekvirálás nem halt meg cím alatt marosvásárhelyi tudósítás alapján cikket irtunk. Ezzel kapcsolatban a következő korekciót közöljük: Özv. Klum Adolfné és Papp Sándor nyugtákkal igazolták, hogy csak a rekvirálás első évében fizettek havi 125 lej lakbért. A lakbértörvénynek megfelelően évről-évre fokozatosan emelték és 1927. május 1-től havi 1000 lejt fizetnek Nemes Zsigmond háztulajdonossal kötött megállapodás szerint.

* Eljegyzés. Zágoni Endre és Lurtz Rózika jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Arany és ezüstleletet találtak a Lópiaccon. Ma délelőtt tizenkét órakor, két munkás, akik a Kenyeres Károly likörgyáros lópiaci telkén ástak, csekély mélységben egy fazekat találtak, amely tele volt régi ezüst pénzzel és arany dísz tárgyakkal. A leletet a munkások azonnal jelentették a háztulajdonosnak, aki viszont Ghinca rendőrprefekthez jelentette az esetet. A helyszínére azonnal kiszállt egy bizottság, amelynek tagjai a rendőrprefekt, Popovici vezető ügyész, két régiségkereskedő és egy numizmatikus voltak. Megállapították, hogy a lelet nagyrésze a 14. és 16. századból származó ezüstpénz, amelynek súlya három és fél kilogramm. A lelet értékét még nem lehetett pontosan megállapítani. Az ezüstpénzekon kívül több arany dísz tárgyat is találtak, amelyeknek állítólag nagy értékük van.

— Fatisztviselők színházi bérlete. A fatisztviselők egyesülete brassói körzetének sikerült az idén is 23 drb. a legelőnyösebben fekvő bérlethezelyet biztosítani tagjai számára. A kedvezmény — mint a múlt évben — cca 20—25 százalékot tesz ki. Tekintettel arra, hogy a színház pénztára a bérlethezelyeket csak délelőtt 11 óráig tartja fenn, ajánlatos, hogy az igénylők a szelvényekről már előző napon gondoskodjanak. A szelvényeket árusítja Papp Ilus kisasszony. Erdélyi Erdőipar. Telefon 5—93. d. e. 9 és d. u. 3 és 4 óra között.

— A japán kormány védekezik a kínai beavatkozás ódioma ellen. Genfből jelentik: Adatsi japán népszövetségi megbízott 13 oldalas memorandumban foglalkozik a csinan-fui eseményekkel. Kijelenti, hogy Japán beavatkozását a kínaiak provokálták. Felemlíti, hogy a kínai polgárháború következményeképpen már 1927-ben bebizonyosodott, hogy a külföldi hatalmak egyáltalán nem számíthatnak a kínai hatóságokra, ha állampolgáraik biztonságáól van szó.

— Kun Béla egyik barátja és munkatársa öngyilkos lett. Szófiából jelentik: Egy Strasser nevű magyarhonos mérnök, a kommun idején Kun Béla barátja és munkatársa, aki pár év óta Szófiában lakik, vasárnap a városi parkban felakasztotta magát és meghalt.

— A mihályvölgyi pretor fantasztikus vádja két magyar földbirtokos ellen. Kolozsvárról jelentik: Cipianu földművelésügyi miniszter tegnap érkezett Zilahra, hogy a járási és a megyei agronomokkal a jelenlegi agrárreform ügyében tárgyaljon, kijelentve azt, hogy most következik a többtermelés korszaka Romániában. A tanácskozás folyamán kinos felütést keltett Salaju, mihályvölgyi pretor előterjesztése, amelyben a nyilvános ülésen azt jelentette a miniszternek, hogy több járásbeli magyar földbirtokos kijátszotta az agrártörvényt, s egy előrekeltezett végrendelettel megmenekültek a kisajátítás alól. Ezután kimentek Magyarországra, s beléptek a magyar hadseregbe. Kimentelük előtt kétezer román parasztot megfenyegettek, nehogy földet merjenek igényelni, mert akkor elbánik velük a magyar hadsereg. Cipianu kijelentette, hogy Salajan előadását valószínűtlennek tartja, mert néhány ember nem fenyegethet meg így kétezer parasztot. Ami a végrendelet ügyét illeti, terjeszt be a pretor pontos adatokat, s a földművelésügyi minisztérium meg fogja vizsgálni az esetet. A pretor ur talán irodalmi téren jobban boldogulna. Ugy látszik nagy érzéke van a fantasztikus regényekhez.

— Öngyilkosságot követett el egy diplomás kocsis. Tegnap reggel a Hosszu-utca 18. számú ház padlásán az egyik gerendára felakasztva holtan találták a Fronius cég egyik fiatal kocsist, Edling Györgyöt. Nagy utat tett meg a fiatal huszonkilenc éves Edling György, amíg eljutott az öngyilkosságra. Nochrich sebenmegyei közegben született, középiskolát végzett és diplomát szerzett a felsőbb földművelési szakiskolában. Jó állásokban volt egy ideig azonban nyugalatlan vére nem hagyta pihenni. Elhagyta Nagyszeben és négy évvel ezelőtt Brassóba jött. Egy ideig nyomorgott aztán belépett a Fronius céghez, — kocsisnak. Négy évig hajította a lovakat, a diplomás kocsis és most, amikor a cég a leépítéshez fogott, Edling volt az első egyike, akit elbocsátottak. Ismét éhség és nyomor várt rá s ezért az öngyilkosságot választotta a mai leépítéses nyomorral telt élet helyett.

* A Brassói Vasutasok Otthona és Temetkezési Egyesülete pénteken, június hó 1-én választmányi gyűlést tart. Tárgysorozat: a június 10-i közgyűlés előkészítése.

A cseh hadügyminiszter fenyegetődi

Brünn. Udrzal csehszlovák hadügyminiszter, mint a Masaryk-repülőliga főnöke, szülője tegnap beszédet tartott. A beszéd legfigyelemreméltóbb része a következő kijelentés volt:

„Nem valószínűtlen, hogy határaink mentén újból dörögni fognak az ágyuk.”

— A temesvári Katolikus Ifjúsági Egyesület zászlószentelése. Temesvári tudósítónk jelenti: Vasárnap és hétfőn nagyszabású népélyt tartott Temesvár katolikus társadalma. A Katolikus Ifjúsági Egyesület több szimpátiás működés után most tartotta zászlószentelését. A zászlót most kapta az egyesület vezetőjétől. A zászlóanya szerepét Nemeth Kálmánné a Magyar Párt gyárvarosi igazgatója elnökének felesége vállalta. A Tigriscsai helyiségben ismerkedési estély volt. Jelen voltak: Ambrózy Andor báró, Veterány Viktor dr., Resch K. Géza esperes, Kopácska Pál és Pál György dr. Hétfőn reggel diszes ködöttés ment el a zászlóanyáért. Husz koszos pár kísérte őt autón a gyárvarosi katolikus templomba. A zászlószentelést Pacha Ágost püspök végezte fényes segédlettel. A felszentelésen jelen volt a piarista gimnázium Már kongregációja. Ezután diszközgyűlés volt amely hatalmas közönség vet részt. A diszközgyűlés után többszáz terítékes bankett volt. Az első beszédet Resch esperes tartotta a pápa a király és Pacha püspök éltetésével. Több beszéd után Klank Jenő közli, hogy Dolci pápa nunciustól, gróf Majláth Károly kolozsvári Bornemissza Tibor szatmári püspököktől üdvözlét érkezett amit az egybegyűlték nagy örömmel fogadtak. Késő éjszakáig maradtak együtt.

— Az alsózsuki lóverseny eredménye. Kolozsvárról jelenti tudósítónk: A régi nemzetességi alsózsuki lóversenyek ez évi indulója vasárnap játszódtott nagyszámú közönség részvétele mellett. A küzdelem a kolozsvári Gazdasági Akadémia, a Bihar megyei Gazdasági Akadémia és a Banca Nationalától kitűzött díjakért folyt. A verseny eredménye a következő: A hármellenállási gyorsasági versenyben a boncidai mentő 5. jelzésű kocsija nyerte az első díjat, a győztes kocsit a Nonius XXX—10 és a Nonius XXX—5. ménék húzták. A versenytávolság 20 kilométer, illetve 60 méter volt, amit az első díj nyertese 57 perc 51 másodperc alatt futott be. A háromkilométeres háts ellenállási versenyben első lett Furioso XXII—1. perc 24 másodperc alatt. A kétezer méteres háts staféta versenyt G. Cristescu nyert meg. A többi versenyszámon a V. jelzésű kocsit a két Noniustól vontatva, továbbá Vulcan Nonius és a Nonius XXII—1 lettek győztesek.

* A Brassói Róm. Kath. Nőegyesület május hó 31-én d. u. 5 órakor a róm. kath. elemi iskolajáttermében tartja évi közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztári jelentés. 4. Ünnepi beszéd, tartja Salay Mátyás plebános. 5. Tisztikar választás. 6. Hívtványok. A szervezet minden tagját és a szíves deklódókat tisztelettel meghívja az elnökség.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik lejtethetetlen halottunk Füzy Jánosné szül. Deák Ilona temetésén részt vettek vagy más módon részvételük nyilvánították, ez uton mond köszönetet és szíves Deák Lajos és testvérei.

A mai pénzpiac A lej mára változatlan Száz lej Zürichben 3.21

100 lej 0.62 dollár	1 dollár	162.90 lej
100 lej 4.391 shilling	1 angol font	799.44 lej
100 lej 3.54 m pengő	1 pengő	28.55 lej
100 lej 2.59 márka	1 márka	39.10 lej
100 lej 20.89 cseh kor.	1 cseh kor.	4.84 lej
	1 o. schilling	23 lej

1 svájci frank 31.47 1/2 lej

A világgiacon lényegtelen változások. A belföldi piacon stabil árfolyamok. Zürich. Devizák. (Zárjelben a tegnapi záró árfolyamtól való eltérések.) Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márk 124 1/4, egy dollár 51.875, egy angol font 25.33 1/4 (—0.0 1/4), száz francia frank 20.4 (—0.0 1/4), száz olasz líra 27.34 (—0.0 1/4), száz cseh korona 15.38, száz dinár 9.13 1/4, száz lej 3.21, száz pengő 90.65, száz osztrák schilling 73.2 1/2 (+0.2 1/2).

Gyermekeinek a legjobbat: **Höfer** hintőport, krémet, szappant vegyen

A hágai döntőbíróság kedvezőtlen döntést hozott Németország három keresete ügyében

Hága. (A Brassói Lapok tudósítójától) A hágai döntőbíróság tegnap hirdette ki döntését a Dawes-terv rendelkezéseinek értelmezése ügyében. A döntőbíróság Németországnak mindhárom előterjesztett keresetében kedvezőtlenül döntött. Az első kereset ügyében kimondja, hogy a Németország részéről fizetett évi fizetésekbe nem lehet beutalni a német magánjavak megváltásából származó jövedelmeket, melyeket a szövetségesek likvidáltak és a versaillesi szerződés értelmében kezelnek, vagy kezeltek. A második német keresetre azt válaszolta a döntőbíróság, hogy nem tudható be a jóvátételbe azon magánjavaknak és követeléseknek tiszta haszna, amelyeket nem bocsátottak a német kormány, vagy a jogosultak rendelkezésére.

A harmadik keresetre adott válasz szerint a jóvátételbe azok a fizetések sem tudhatók be, amelyeket a szíami kormány 1925. és 1927. között a jóvátételi bizottsághoz juttatott.

— Felhívás a magyar főiskolai hallgatókhoz. Mindazok a tanulók, kik az 1928—29. iskolai évben a bukaresti főiskolákban óhajtják tanulmányukat folytatni és a magyar egyetemi hallgatók otthonában kívánnak elhelyezkedni, ebbeli szándékukat legkésőbb június 15-ig jelentsek be Szűcs Ferenc titkárnál, București, III. Str. Leonida No. 25. Tekintettel arra, hogy az Otthon befogadó képessége nem nagy, a jelentkezők számától függ annak esetleges kibővítése. Megjegyzendő, hogy ezen jelentkezés kizárólag csak előzetes tájékoztató céljából történik, tehát az Otthonba való felvétel szempontjából nem végleges. Továbbá azok, akik a nyár folyamán valamilyen felvilágosításra szorulóknak az egyes bukaresti főiskolákra vonatkozólag, válaszbélyeg mellékelésével forduljanak az alábbi címekre: Orvostan: Nagy András Mercurea Ciuc. Állatorvostan: Simon István Bicfalău jud. Treiscaune. Gyógyszerészet: Holitska István Ineu jud. Arad. Műegyetem: Ráskay Béla Aiud. Erdőmérnöki és természettudományi: Szűcs Ferenc Aiud. Jog: Barokk Károly București Str. Vaselor No. 3. Kereskedelmi akadémia Kovács Irma Sâncrăeni jud. Ciuc. Építészet: Katona József București III. Str. Leonida No. 25. Szépművészet: Bene József Aninoasă jud. Treiscaune. Gazdasági akadémia: Mágory István Timișoara Str. Simion Barnuțiu No. 74. Nyelvészet: Bándy Ilonka Târgul-Seculesc. Államtudomány: Bódis Gábor Tileagd. Torna-tanárképző: Németh Lajos Făgăraș.

— Tanárcsere-akció Amerika és Magyarország között. Budapesti munkatársunk írja: Néhány nappal ezelőtt Budapestre érkezett Stephan Duggan egyetemi tanár, a new-yorki egyetemen a politikai tudományok tanára és az Institute of International igazgatója. A kiváló amerikai tanár az összes amerikai egyetemeken képviselőjében kereste fel a magyar fővárost, hogy Magyarországot fokozottabb mértékben bekapcsolja a diákcsere akcióba. Duggan professzor kijelentette, hogy tanárcsere akciót is akarnak az amerikai egyetemeken Magyarország és az Egyesült Államok között. — A terv az, hogy magyar egyetemi tanárokat hívnak meg, hogy az amerikai egyetemeken előadásokat tartsanak, viszont híres amerikai egyetemi tanárok fognak a budapesti egyetemen előadásokat tartani.

— Kerti mulatság Bukarestben. Bukarestből jelentik: A „Bukaresti Református Iperos Kör” június 3-án nagy kertmulatságot rendez a Turnverein kertjében és összes helyiségeiben. A mulatság délután három órakor veszi kezdetét és a legváltozatosabb szórakozások várnak a jelentevőkre. Lesz kuglizverseny, különböző díjakkal, zsakbafutás, lepényevés, horgászás, kötélhúzás, cseréptörés, világposta és jóvendőmunda. A mulatság iránt nagy érdeklődés mutatkozik, melyen minden valószínűség szerint Bukarest magyarsága teljes számban fogja képviselni magát. Az ünnepélyt kedvezőtlen idő esetén is megtartják a termekben.

— Százötven évig fognak élni az emberek. Londoni jelentés szerint Voronov dr., a híres fiatalító operáció feltalálója a cambridgei egyetem orvostudományi egyesülete előtt ismertette munkája eddigi eredményeit. Voronov dr. kijelentette, hogy az ember természetes élettartama 140—150 évet fog elérni és az elmulás minden öregedési folyamat nélkül hirtelen halállal fog bekövetkezni.

SPORT

Látogatás az olimpiai futball-bajnoknál

Amszterdam. (A Brassói Lapok eredeti tudósítása:) Velsen község Amszterdamtól félórai utra van és a velseni állomástól tíz percrenyire fekszik a Huize Velzerbeek hotel, csodás környéken, dus fasorok között. Itt van elszállásolva az uruguay-i futballcsapat, az 1924-es párisi futball olimpiász bajnoka. Már hetekkel ezelőtt érkeztek ide, meglehetősen csindarattabum közepette miután több mérkőzést vívtak Franciaországban.

Végig a fason kíváncsiak lézengenek, a kik az ekzotikus hősöket, a modern hőszokat, akarják látni. Ezek már legendás alakok lettek az emberek képzeletében és megállapíthattuk, hogy az egyébként derék délamerikaiak öntelten fürdőznek ebben a glóriában. Már a nagy kapu előtt feltűnik egy pár feketére szült fiatalember, akik vígan hancuroznak egymással, míg egy másik csapatjuk egy labdával (nem futball labda) játszanak. Ezek tehát az uruguayiak, az európai favoritok legyőzői. Csoportjukban a vegyes fajta dominál. A leg-sötétebb színtől a legvilágosabbig lelhető közöttük. Fekete, kávébarna, bronz, fehér, sőt még e színek keverékei is akadnak.

A szálló terraszán az uruguay zászlót lengeti a szél. Az ember azt hinné, hogy ekzo-

mint ők. Játékuk sokkal erőszakosabb, mint a mienk. A délamerikai bajnokságban ők 2—1-gyel legyőzték bennünket. Nekik a sorsolásnál nagyobb szerencséjük volt, mert az USA-val kerülnek szembe. Mi 23 játékost hoztunk ki, közöttük Cea, Urdinarian, Andrade, Sacrone, Petrone, Mazalli. (Ismerősök...) Ezek nagyobbára a montevidoei klubok játékosai, mert a fővárosban vannak a legerősebb csapataink. A National és Penarol a két legerősebb csapat és játékosainkat is ezekből az egyesületekből válogattuk. Mexiko sokkal gyengébb, mint mi, az elmúlt hat esztendőben hat mexikói csapatot győztünk le, Csile azonban egyike a legerősebbeknek. A tiszta amatőr eszme divik minálunk. Minden munkaadó szívesen mond le alkalmazottjáról akár több hónapig is, mert mindenki nemzeti ügynek tekinti, ha a játékosokat kiküldik valahová. Fizetésüket távollétben teljesen kapják.

— Délamerikában gyorsabb játékot produkálnak, mint Európában. A mi módszerünk főként short-passing, sok lövéssel. A legnagyobb távolságokból is gólt akarunk elérni. A mint tehát rólunk hiszik, hogy verhetetlenek vagyunk, azt nem irhatjuk alá, mert az európaiak sokat fejlődtek 1924 óta...

Az uruguayiak így treníroznak

tikus országba került, mert a délamerikaiak úgy rendezkedtek itt be, mintha otthon volnának.

Közel megyünk az egyikhez:

— Do yuo speak...

— No, szenyor...

— Parlez vous fran...

— No, szenyor....

— Sprechen Sie Deutsch...?

— No szenyor...

Tolmács kell. Spanyol anyanyelvükön kívül mást nem beszélnek.

— Örülünk, mondják, hogy a játékok előtt hat héttel jöttünk ide, mert másként nehezen tudnánk a klímát megszokni. Mennyivel más az itteni levegő, mint minálunk, Montevideóban. Igaz, hogy szép időben csodás itt minden, de edzenünk kell magunkat az erős és szeles időjáráshoz, mert a holland csapat esőben és szélben épen úgy bírja a tempót, mint száraz időben. Petrone társunk egy amszterdami hotelben betegen fekszik, s nagy hátrányunkra lenne, ha nem játszhatna 30-án a hollandusok ellen. A sorsolás sajnos, nem kedvezett nekünk, mert amitől féltünk, bekövetkezett: Hollandia ellen sorsoltak ki bennünket. Párisban kemény dió volt a holland csapat és ha most is így fog játszani, akkor neki kell minden erőnket feszítenünk, ha győzni akarunk. Számításba kell venni, hogy hazai pályán a közönség a hollandusokat fogja serkenteni. Mi meg akarjuk védeni olimpiai bajnokságunkat, de nem tagadjuk, Argentina is nehéz ellenfél. Argentina egy színvonalon áll velünk, de mi többször győzedelmeskedtünk

A futballolimpiász legújabb eredményei

Amszterdam. A futballolimpiász keddi fordulóján Olaszország—Franciaország 4:3, Portugália—Jugoszlávia 2:1 és Argentina—Északamerika 11:2 eredményeket értek el.

Az ő kanusukhoz is tanad a labda

Kétnapos körmérkőzés Brassóban

A három nagy brassói sportegyesület, a Brasovia, a BMTE és a Coltea a román pünkösti ünnepekre elsőrendű sportprogrammot állított össze. Sikertől lekötve az aradi Atlétikai Clubot, mely vasárnap és hétfőn a brassói egyesületek csapataival körmérkőzés keretében fog az idén bemutatkozni.

Az AAC, mint ismeretes, az aradi sportklubot egyik legerősebb csapata, mely a legutóbbi években érteket nyert s az idén is csak a balszerencse folytán vesztette el az ideai bajnok 4:5 arányú győzelme után.

A körmérkőzés sorsolását, már megejtették s eszerint a román pünkösd első napján, vasárnap, június 3-án a Brasovia pályán a BMTE és a Coltea játszanak négyórát kezdettel, háromnegyed hat órai kezdettel pedig a Brasovia és az AAC.

A következő nap, hétfőn délután négy órakor az előző nap legyőzöttjei játszanak egymás ellen. Háromnegyed hat órakor pedig a vasárnapi mérkőzések győztesei, az első helyért. A körmérkőzés csapata tizenegy aranyozott érmet kap.

★ SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR

A kolozsvári magyar színház előadásai az Apollóban

Péntek, (június 1.) Mesék az írógépről. (Megnyitó ünnepi előadás. Operett-ujdonság. először. Kolbay Ildikó, Mende Klári, Kőszegi Margit, László Andor. Ihász Aladár, Réthely Ödön, Leövey Leó, Selmei Mihály föllépésével. Rendes helyárrakkal. Sorozatszám: 1.)

Szombat, (június 2.) Mesék az írógépről. (2-odszor. Sorozatszám: 2.)

Vasárnap (június 3.) délután 4 órakor: János vitéz. (Olcsó helyárrakkal. Sorozatszám: 3.)

Vasárnap (június 3.) Este 8 és fél órakor: Mesék az írógépről. (3-adszor. Sorozatszám: 4)

A heti műsorra kitűzött összes előadások jegyei előre megválthatók az Apolló pénztáránál, szerda reggeltől kezdődőleg.

Mesék az írógépről. A legvidámabb, legfinomabb, legkedvesebb pesti operett-ujdonság, a „Mesék az írógépről”. Csupa szín, csupa derű, csupa tréfa a szövege, s végtelenül bájos, magával ragadó a zenéje. Budapesten az óriási Városi Színházban, amelynek nézőterén 2500 ember fér el, hónapokig adták megszakítás nélkül a „Mesék az írógépről” című operett-ujdonságot, s hetekkel előbb nem lehetett egyetlenegy jegyet sem kapni az előadásaira. Tíz év óta nem volt Budapesten ujdonságnak olyan sikere, amint a „Mesék az írógépről” aratott. Kolozsvárott is ez az operette aratta az ideai évad legnagyobb sikerét. A kolozsvári magyar színház igazgatósága ezt a bűbajos operettet választotta megnyitó előadásul. Pénteken, június elsején fogják tehát Brassóban bemutatni a „Mesék az írógépről” című operett-ujdonságot és pedig ugyanabban a parádés szereposztásban, a melyben Kolozsvárott adták. Pénteken fel fog vonulni a színpadon a kolozsvári magyar színház teljes operett-együttese, hiánytalanul: Kolbay Ildikó, Mende Klári, Kőszegi Margit, László Andor, Ihász Aladár, Leövey Leó, Réthely Ödön, Selmei Mihály, A „Mesék az írógépről” három egymásutáni estén, pénteken, szombaton és vasárnap kerül színre.

Minden előfizetőnek joga van

havonként egy tíz-szavas

INGYEN APRÓHIRDETÉSRE

a „BRASSÓI LAPOK”-ban.

Feltételeket lásd az „Apróhirdetések” rovat előlén!

KÖZGAZDASÁG

Felszabadították a kiviteli illeték alól a fenyőfűrészárut és a legtöbb készgyártmányt

A leszállított illetékek június 1—4 között lépnek életbe

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Néhány nappal ezelőtt jeleztük, hogy a legfőbb gazdasági tanács a kiviteli illetékek lényeges leszállítását határozta el. Az elhatározást most az egyszer elég rövid idő alatt követte a megvalósítás és a kereskedelmi minisztérium vezérigazgatója a vámügyi vezérigazgatósággal közösen megállapította az új kiviteli illetékeket, amelyek főbb tételei a következők:

Fa- és faárúk: Tölgyfa rönk 25 cm-nél nagyobb átmérővel vagononként 10.000 lej, 15 és 25 cm. között 5000; tölgy tűzifa, ha egy méternél nem hosszabb és 15 cm-nél nem vastagabb 1000. — Tölgyfadonga 4000, — a tölgyhordó kivitele díjmentes, s csak 200 lej statisztikai illeték fizetendő utána vagononként. Ha 200 literesnél nagyobb, akkor a statisztikai díj megfelelően emelkedik, ha a hordó borral van tele, akkor semmiféle díj sem terheli. — A tölgy fűrészáru kiviteli illetéke vagononként 5000 lej.

Tölgyfából készült ajtók, ablakok, rácsok teljesen elkészítve, akár festve, vagy fényezve is, vagononként 1000 lejnyi statisztikai illetéket fizetnek. Tölgyfabutorok, vagy bármilyen más fából készült butorok, félig, vagy egészen készen, veretekkel, (ha a veretek nem nemes fémekből készültek) vagononként 100 lej. Tölgy parketta és friz, használatra kész 200 lej vagononként; butorfurnir 100 lej. Vasuti tölgy talpfák vagononként 400 lej.

Bükkfa 25 cm-nél vastagabb rönkben 3 ezer lej, ennél vékonyabb 100 lej vagononként. Bükkfaléc, parketta és friz 100 lej. — Diófa rönk, vagy fűrészáru 5000 lej, feldolgozva 200 lej.

Mindenféle fanemet szabadon, külön kiviteli engedély nélkül lehet kivinni, a megfelelő illetékek megfizetése után.

A gyantás fák (fenyőneműek) szintén szabadon vihetők ki, s ezek közül csak az 52 cm-nél vastagabb átmérőjű törzsek, rönkök, vagy gerendák esnek vagononként 5000, a többi rönkök, amennyiben 22—52 cm. átmérővel bírnak, 1000 lej kiviteli illeték alá, a többi puhafák azonban, rönkben is, fűrészárúként is csak 200 lej statisztikai díj alá esnek vagononként. — A faárúk általában 2 lej kiviteli vám alá esnek kilogrammonként; ezek a faárúk tételek szerint vannak sorolva.

Leszállították a lovak kiviteli illetékét is.

Nagy lovak darabonként 100 lej (?), kis lovak, vágó-lovak, öszvérek, szamarak drb.ként 500 lej illeték alá esnek.

Az élelmiszerek közül is többnek leszállították a kiviteli illetékét. — Például a méz vagononként 500 lej fizet, főzelékkonzerv ugyanannyit, halkonzerv — a sózott hal kivételével, — és a füstölt hal is ugyanannyit, süritett, vagy poralaku tej 100 lej, szalámi, sonka, füstölt husok vagononként 100 lej, vágott hus 500 lej, cukorka 500 lej, édességek 500 lej, ásványvíz, piperecikkek 500 lej.

Ugyancsak 500 lejes illeték alá esik a szövöttáru, a pipereszappan, gyógynövénykivonatok, műselyem gyártmányok, papíráru, aragonit-tárgyak, parafin és stearin készítmények.

A kocsis, szekér vámjá darabonként 100 lej.

A cukor és a melasz 500 lej statisztikai illetéket fizet vagononként.

A buzaliszt 1000 lej fizet vagononként, a többi buzaőrlemények 500 lej.

Az új illetékek június 1 és 4 között életbe is lépnek és kétségtelenül jótékony hatással lesznek az ország kivitelére. Például az egyik legnagyobb fatermelő cég, amely első sorban puhafa fűrészárut állít elő és szállít a világpiacra, így jellemezte előttünk a fapiac helyzetét és a várható változásokat:

— Ha valóban megfelel a valóságnak az, hogy a kormány a kiviteli illetékeket a fűrészáru után eltörölte, akkor ezzel végre az érdekeltségnek régi kívánságát honorálta. Miután a kiviteli viszonylatokban a vasuti szállítási díjak már régebben versenyszínpadon szállítottak le, ezzel azt lehet mondani, hogy a romániai fakivitel belső akadályai részben elhárítottak.

— A világpiacra a romániai áru helye-

te ma általában véve nyomott, azonban ennek az általános nyomásztó helyzet az oka. Angliában az idén az építkezési tevékenység igen vontatottan indult meg, annyira, hogy bár az északeurópai fatermelő államokat hónapokig tartó sztrájk gátolta a termelésben, még ezek sem tudták elhelyezni ideai áruikat, mert az angol kikötőkben és raktárakban még múlt évi készletek vannak. — A román áru bizonyos mértékben a világpiacra nélkülözhetetlen, — egy bizonyos mértékig, — és ennyiben a romániai fa versenyképességét is megtartotta, s nem lehet éppen azt mondani, mintha a romániai fatermelés emiatt üzemének csökkentésére volna kényszerítve.

— Az árhelyzetben beállott eltolódás súlyos gondokat okoz a termelőknek. Mikor az angol font árfolyama 1000 lej volt, akkor a fa ára köbméterenként Egyiptomban 48 shillinget, tehát 2400 lejt ért el; ma az ár 54 shilling, azonban egy shilling árfolyama az akkori 50 lejjel szemben csak 39 lej, így tehát egy köbméter fa ára ma 2106 lej, fob Galacz, azaz Galaczban hajóba rakva. A különbség a termelő kárára 294 lej, azonban a tőrák közben idebent lényegesen emelkedtek mert az erdőtulajdonosok ki tudták erőszakkalni azt, hogy a tőár itt az angol font ár-emelkedését meghaladó mértékben növekedjék, a termelési költségek pedig nem csökkentek, mert a munkabérek és minden más költség legalább annyi, mint akkor volt, mikor a fát még jobban fizették. Így a romániai fatermelés válságos helyzete nyilvánvaló.

— A kiviteli illetékek fűrészáruknál általában 3 százalékot tett, s most ezt a három százalékot engedi el a kormány. Nyilvánvaló, hogy ennek a tételnek nem lehet döntő jelentősége a kivitel alakulására, s a versenyképességre nézve, de az bizonyos, hogy ez mégis bizonyos segítséget jelent; ez a lehető legutolsó pillanatban jött, akkor, a mikor enélkül már súlyos zavarokra kellett volna elkészülnünk, a fatermelés és a fakivitel terén. Ez az intézkedés igen súlyos válságot akadályoz meg a fapiacra, — ha valóban meg is tartja a kormány azt, amit megígér.

C. F. R. teherárutartifa

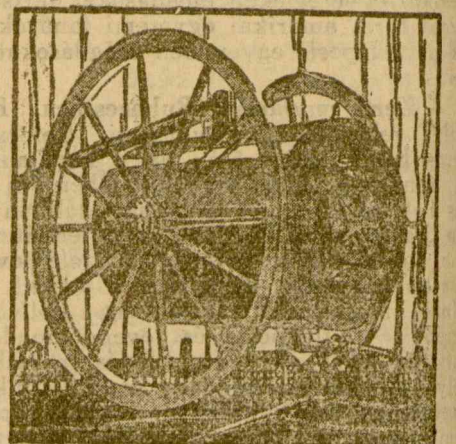
amely 1928. július 1-én életbe lép, kapható eredeti kiadásban és

német fordításban

a fordítónál:

HUGO VICTOR KASPER, București
Calea Rahovei 26.

6733

Tűzi fecskendő, a vagyon őre.

Kedvező fizetési feltételekkel szállítja
M. CARNIOL FIUL (Technikai osztály)

BUCUREȘTI, STR. CAROL I, 24-30. SZAM.
TELEFON: 70/71. 54/1.

Művészasszony

Irta: Sz. Solymos Bea (16)

— Nem oda Buda kisasszony! maga kezdi Magának legjobb orvosság lesz a hebegyaság és a zseniáloskodás letörésére az a feladat, hogy a jövő héten egy egész hétig csak egy szemet, a modell bal szemét fogja keruzával megrajzolni. Értette?

Nagyon is jól értette a kis festőnövendék és egyszerre olyan kicsi lett a hires önbizalom, hogy csaknem semmi sem maradt belőle. Egyszerre meggyőződött és forró könnyek festették megmeredt szeme héját. De kiszaladt, nehogy lássák, amint — ő sir. Pedig, de keservesen zokogott a folyosón.

Azután bejött, mintha mi sem történt volna. Egy nagy ronggyal lecsapkodta szénnel rajzolt remekművét, melyről egy óra előtt még azt hitte, hogy ismét „Bravur” lett belőle.

Az üres, kormos papíron pedig ezerféle gunyos, röhögő és számarfület mutogató fej mészkelkedett a szomorú és letört piktorinával.

A mester pedig a többinek is jól megmosa a fejét.

De Dalma csodálkozott, hogy azok nem vették olyan nagyon komolyan ezt, mint például ő.

Most a dán piktorhoz lépett, kinek a rajzait Dalma áhitattal csodálta meg. Pár perc múlva ő is levette egy ronggyal a munkáját.

Egy lengyel leány ákombákomjait nem bírta le a professzor; Dalma pedig gunyosan rítte nemrég. Azt hitte, — ez a legrosszabb. A növendékek már tudták, hogy ha a tanár keveset beszél, — az már dicséret számukra megy. Irigyelték is érte a lengyel leányt.

Dalma nosza méginkább kétségbe esett, hogy egyáltalán nincs ítélőképessége és egy időre nagyon-nagyon szárnyaszegettnek érezte magát.

Nemsokára aktmodellt kaptak. Egy fiatal fiú állt ki a dobogóra. Dalma nagy zavarba jött, ilyen még nem látott. De a társnői zartalanul ültek az akttal szemben, vagy olalták sűrűn köréje tömörülve.

Ő azonban csak irult-pirult, állványát megfogta, babrált ezzel-azzal, — míg látta, hogy mind rajzolnak. Végre a modell háta jutott neki.

Korrektúra alatt a mester meghagyta, hogy minden nap husz kis miniatűr aktot rajzoljon minden pózból.

Nagyon nehezére esett.

Egyszerre csak élénk mozgolódás támadt. A nők lekapva fejüket, rajzaikon babráltak, — a fiúk összevagyorgotak. A modellfiu arca lángvörös lett. Egyes nők is már fel-fel pislogtak és egymásközt furcsán mosolyogtak. Végül is a férfiak a modellt szünet előtt lekergették a pódiumról.

Szünet alatt aztán volt soknyelvű meggyőzés, röhögés, visszafojtott kacagás, hecc és lármá.

Aztán elsimult minden, de mindebből Dalma még semmit sem értett. Azonban az apró aktok készen voltak minden pozitúrából.

Egy más alkalommal pedig egy fiatal leányt taszigált be a terembe a szolga. Ő volt a fogadott modell.

Nem akart bejönni. A spanyol fal mögé húzta a pedellus, végül segítséget hívott, mert a leány nem akart vetkőzni.

A kis csavargó, tizennégy éves olasz leány pénzre volt utalva.

A növendékek türelmetlenkedtek, végül a szolga a síró leányról leráncigálta a ruhát.

Először mutatta magát nyilvánosan így és megegyezve takarta be az arcát.

Dalma nagyon megsajnálta és részvétellel gondolt arra a lesújtó körülményre, hogy a gyermekleánynak ilyen bus és megszégyenítő feladatra kellett vállalkoznia.

Az oroszok kacagták tartózkodását s orvul ezt-azt kiabáltak felé, — a franciák kedves mosolygással biztatták, a németek nyersen rákiáltották, az angol várt és hallgatott. Végül előkerült az olasz, aki rávette, hogy a dobogóra álljon.

Az ő nyelvét megértette és tétova lépkedve felállt a dobogóra.

A festők pedig mohó gyönyörűséggel öröközték meg gyermekesen finom, szűzies kis alakját.

A magyar fiúk később azt sugták Dalmának, hogy az erkölcsi fertőből került ki a kis lány. És estére az olasz magához rendelte.

(Folyt. köv.)

Primăria Municipiului Braşov.

Nr. 9540—1928.

Hirdetmény

Közhirre tétetik, hogy a városi építési szabályrendelet 19. §. értelmében az építés színhelyén állandóan kéznél tartandó: az építési engedély, a jóváhagyott építési terv, ugyanint a vállalkozónak a neve, hogy az ellenőrző közegek által betekintheők legyenek.

Ki építési engedély és engedélyezett vezetőség nélkül épít, a törvény értelmében meg lesz büntetve. Braşov, la 16 Mai 1928.

Primar:

Secretar General:

Dr. C. Moga s. k.

6729

Socaciu s. k.

Primăria Municipiului Braşov.

Nr. 11962—1928.

Pályázati hirdetmény

a vár. közegészségügyi szolgálatnál üresedésbe jött tisztviselői és ügynöki állás betöltésére.

A pályázati feltételek a tisztviselői szabályzatról szóló törvény végrehajtására kibocsátott rendeletben vannak foglalva.

A járandóságok meg vannak állapítva a vár. költségelirányzatban.

Pályázók a bélyegezett és a kellő okmányokkal felszerelt kérvényeiket 1928. évi június hó 18-áig a polgármesteri hivatalnál beadni tartoznak.

Braşov, la 26 Maiu 1928.

Primar:

Secretar General:

Dr. C. Moga m. p.

6728

Socacium. p.

»TECHIRGHIOI«

VILA »NEPTUN«

2909

a tengerparton, az Eforia fürdő mellett, iszapfürdő, szép strand, elsőrendű berendezések és ellátás, hideg és meleg víz minden szobában. Fürdők minden emeleten, étterem, cukrászda és társalgótermek. Filtrált ivóvíz, jéggyár, hűtőberendezések és villanytelep. Két csukottautó a penzió-vendégek részére rendelkezésre áll. Megnyílik június 1-én. Szobák megrendelhetők:

Bucureşti 1, 84. Paris 4.

Elsőrendű frissítő ital

pompás aromájú és kitűnő ízű, egészséges, tápláló és üdítő italnak és öregnek egyaránt, a Gutt-féle hegyi málnaszörp. Garantált természetes — tiszta, friss, a közeli hegyek málnájából és rafinált cukorból előállítva, minden essenciától mentes. Ajánlja

Georg Gutt

gyümölcs-szörp és gyümölcs-íz gyára
Rozsnyó, Brassó mellett.

6736

TIROLI

nadrágok, kiránduló kabátok
hátizsákok
vászonkabátok

HERMANN GUST

fotó- és sportáruházában,
Rózsatér.

2771

W. D. „HANOMAG“

28—32 lóerős traktor benzin, petroleum és nyersolajüzemre Bosch magnesyújtással, beépített regulátorral és szíjtárcsával, **háromvasu ekével.**

Eredeti **M.A.V. gólyóscsapágyas** cséplőgéppel lóherefejtő készülékek hosszulejáratu fizetési feltételek mellett kaphatók azonnali szállításra:

„INDUSTRIA“

Kereskedelmi- és Ipari R. T.

TIMIŞOARA IV., Str. I. C. Brătianu 3. (Uri-utca)

Táviratok: Industria. Telefon 9-14-

2923

Végeladás!

Az üzlet teljes feladása miatt a raktáron levő összes áru bámulatos olcsó áron kiadásra kerül. Sok cikk mélyen a beszerzési ár alatt is. Öltönytöveket, ing-zetifek és popellnek, fehér- és ágynemű vásznak, sifionok, asztalnemű garnitúrák, törülközők, zsebkendők, harisnyák, szvettterek stucnik, nyakkendők, galérok és mindenféle férfi divatcikk.

Kezdele május 29-én.

I. LISCHKA

Kolostor-utca 5.

2788

Üzleti álványok

füvegyékevények, pultok, regiszter-kassza, 3-as számú Wiese-féle kassza olcsón eladó.

I. Lischka,

Kolostor-u. 5.

Kifutó fiu felvétetik a
Brassói Lapok kiadóhivatalához.

Victor X-Ray CORPORATION
CHICAGO

A legjelentékenyebb gyár Roentgen-készülékek, eredeti Coolidge tubusok, diathermiák, kvarzlámpák, elektrocardiografok stb. gyártásában szállít minden-fajta

rádiológiai elektroterápiai
készülékeket a vezérképviselő által

SANAX

orvosi és egészségügyi technikai cikkek üzlete Bucureşti, Str. Gh. Cantacuzino 2
TELEFON 202-02 és 206-22

Teljes kórházi, szanatóriumi és gyógyfürdő-berendezések

Elektrotherapia, Hidrotherapia, Mecanoterapia.

Egészségügyi melegítő és szellőztető berendezések
Elsőrendű referenciák. Prospektusok leírások és utbaigazítás díjmentesen!

2972

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 6 lei. - Vastagabb betűvel 12 lei. - Aláírt hirdetéseknek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei. Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden harmadik fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előre fizetendőek. - Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdéssködésekre válaszolunk. Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közölünk a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmúlt hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette.

Vétel — eladás

Szivógázmotorok fatűzeléssel, nyersolaj, benzínmotorok, cseplőgarnitúrák, cseplőszekrények Fordson tractorok, malomok, kombinált gabonatisztítók, legújabb sikszitákat minden nagyságban, nagyon kedvező feltételekkel szállít Friedrich Testvérek Femesvár. 2934

Modern ebédli és hálószoba butorok olcsó eladók Kovácsnál Sepsiszentgyörgyön Templom-utca 25. 6:91

Eladó új írógép, 6 lóerős Benzinmotor, Dinamo, lakatos munkagépek, szerszámok, kis Opel teherautó Kút-utca 46 E1038

Jégszekrényt, vagy söraparátot

mielőtt rendelne, saját érdekében kérjen ajánlatot a Kertész jégszekrénygyártól, Tárgul-Mureş, Piaţa Calvin No. 3. — Telefonszám 3-14. 2889. II.

Prima fehér gyapjúfonalat szőnyegkészítésre minden tételben szállítok, kívánatra mintát küldök. Binder Oszkár Ciszádie 6730

Szegesváron eladó 235000 Leírt adómentes ház háromszobakonyha, nagy kert, veranda. Cím Sándor Brassó, Szítás-u. 20 E 1155

185 hold birtok idei terméssel olcsón eladó. Cím kiadóhivatalban. E 1156

Eladó modern családi ház 5 szoba és üzlettel vasút közelében. E 1157

Ház hely eladó, 360 m² 4500 lejért. Bövebbet David, Hosszu-u. 93. E1160

Két borbély-tűkőr, két borbély-szekrény és két asztal eladó. Deresty-ut 25 sz. E 1161

Egy jó állapotban és karban levő „Ford” teherautó eladó. 1 tonnás. Sánháta Józsefnél Micfalau, u. p. Málnás. E 1172

Ujonnan épült kis családi házat, amely üzletnek is megfelel, a falu legjobb központjában, elcserelem Brassó valamelyik részében hasonló kis házzal vagy eladnám. Érdeklődni: Csernátfalau No. 343 szám. E 1188

Eladók MÁV 10-4-es lokomobil, gabonatisztító és lencserosták Széplaknál Ozunban. E 1180

Szesz vagy borszivattyú szivó és nyomó tömítővel eladó Pajornál Zajzonban. E 1190

Eladó 8-as gözcseplőgarnitúra elevátorral, benzínmotorral 6 HP cseplő szekrényvel, teljes szerkezettel. Piaţa Bratianu 27. Satu-Mare. E 1191

Saroktelek 814 m² a vasutivágány mentén, fa, széna vagy szénraktárnak, ami ezidőszakra Brassóban nincsen, avagy más raktárnak kitűnően megfelelő, rajta levő cca 33.000 téglával, elsőrendűen bekerítve, esetleg két három részre osztva is, elkölthetés miatt minden elfogadható áron sürgősen eladó. Közelebbi Temető-utca 18 E 1144

6 üléses személyautó kifogástalan állapotban olcsón eladó. Érdeklődni Vár-utca 80. 6727

Boithelyiség jömenetű, lakás, gazdasági épületek kert betegség miatt örök áron eladó. Értekezni a tulajdonosnál Várterez Mihály Lazarea. E 1154

6 H.P. 7 lóerős Clayton Schutleworth gyártmányú üzemi gépkocsi eladó. Kiss Mihály Berettyó, Széplak. E 1178

Eladó egy másféltonnás Fiat teherautó jó karban új gumikkal. Értekezni lehet Csutak Elek, Gheorgheni. E 1175

8 hetes fajtisza farkaskutyák olcsón kaphatók az egrestői katolikus papnál. E 1170

250 hold szántó Chiraleu határában október egytől kiadó. Értekezni a tulajdonosnál tanyán. E 1169

Eladó könnyű sárga hajító-kocsi, keveset volt használva, jó karban. — Brassó, Katalin-u. 34 E 1166

Teljesen új 10 HP. benzínmotor szabad karburátorral eladó. Arad, Str. Franceză 3. E 1167

Eladó műmalom berendezés jutányosan, Antal Gyula Csikdánfalva, megvételre keresek turbinát. E 1192

Tölcséres gramofon 19 lemezzel eladó. 2500. — Kath. Plebánia Corneşti, Turda. E 1194

Tölgyfa erdő 80 hold, 80 és 70 éves Háromszéken eladó. Cím E. 1196

Egy tarkaskutya eladó Sepsiszentgyörgy, Szermerja városrész, Brancovics-utca 13 sz. 1186

Gyárberendezés cénaorsó gyártásra olcsón eladó. Banatul gyógyszer-tár Lugoj. E 1175

Eladó Kornik és Volt költöző aratógép, üzemi gépek, Nagy Lajos Homoród 2. E 1174

Eladó egy hálószobabutor Kolostor-utca 29. Simonnál E 1163

Veszek használt, de jó karban levő Ford luxus autót mérsékelt áron. — Eladni szándékozók írjanak illetve autóval jelenjenek meg alábbi címen: Borsoss Popeşti, jud. Bihor. E 1171

Vizakna fürdő Villa Edith teljesen renoválva, fürdővel szemben, gyönyörű kerttel, alán elsőrangú higiénikus szobákat júniusban 1700—2300 lejig inclusive adó etc. Konyhák rendelkezésre, E 1183

Megvételre keresek vulkanizáló berendezést Petroseni, Grosek Viktorné.

Bukaresti Magyarok!

Szükségleteit fedezésénél csak azokat a cégeket vegyék igénybe, akik a „BRASSÓI LAPOK”-ban hirdetnek — s ilyenkor hivatkozzatok arra, hogy a

BRASSÓI LAPOK

hirdetése alapján vásároltok. Ezáltal jobban szolgálnak ki benneteket és lapunknak is szívesseget tesztek vele. — BRASSÓI LAPOK KIADÓHIVATALA.

Állást keres

Fiatal segéd, fűszer vagy vasútiállásban állást keres. — Leveleket „Igazságos 6631” jelleg alatt a kiadóba kérek. 6731

Periék angol-francia varrónő házakhoz megy vidékre is. Értekezni Szt. János-utca 27. 6726

Urieány társalkodónak idősebb házaspárhoz vagy nevelőnőnek ajánlkozok. Cím lapunk aradi fiókiadóhivatalában. E 1168

21 éves egészséges nő elmenne szoptatós dadának vidékre is. Cím a kiadóban. E 1185

Szakképzett gépész huzamos ideig Lang-féle felstabil gőzgépet kezel, állást keres. Ajánlatokat „Józanélet” jellegre a kiadóba kérek. E 1177

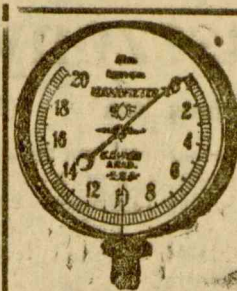
Felügyelői, kezelői állást vállalkozóval rendelkezem. Kovács F. Armáseni, Ciuc. E 1179

Katonaságot kiszolgált vas-, fűszer kereskedősegéd azonnali belépésre állást keres. — Cím a kiadóban. E 1180

Állást nyerhet

Idősebb házvezetőnő az összes házimunka elvégzésére keres vidéki reggeli városba női lenyárgazgató. Bizonyítványokkal, fényképpel és fizetési igényekkel ellátott ajánlat „Önálló” jelleggel kiadóhivatalunkban küldendő. 6725

Önálló bádógos-segéd jó futballista, 5-00 lej fizetéssel állandó alkalmazást nyerhet Szász János bádógosnál Baia-Mare — Nagybánya. E 900

MAHOMETEREK
és mindenféle mérőműszerek készítés, javítások vállalat
GASPAR műszertársaság
Str. Horia 1 (V. Széchenyi-u.)
javítás végett beiktatott műszereket állami hitelintéssel ellátva rövid idő alatt visszaküldöm

Telefon: 315 sz.

Tanulókat fizetéssel azonnali felvételre Maur & Co. Bucureşti, Str. Câmpianeanu 17. 6734

Egy jobb munkás borbély segéd azonnali belépésre fővételre, sürgöny ajánlat. Balogh Miklós, Gheorgheni. E 1181

Lakás

Vizakna fürdő. Ha Ön üdülésében nyugalmat és tisztaságot óhajt, úgy az Eva Villában Fürdő-utca 7 — vegyen ki magának szobát. E 1123

Üzlethelyiség esetleg irodának Hosszu-utca 52 azonnaltalra kiadó. Értekezni ugyanott. E 1019

Kiadó azonnaltalra főterén 7 szobás modern irodahelyiség. — Sára, Szt. János u. 6. E 1194

Olcsó nyaralás! Kiadó Barátos községben egy szép gyümölcsös és fenyves között levő ház. Értekezni lehet az orbántekei kántornál. E 1113

Főterei modern két üzlethelyiség raktárhelyiségekkel együtt kiadó Dobál Lajosnál Kézdivásárhely. E 1182

Keresek a Belvárosban vagy a közelében levő kétszobás-konyhás lakást. Cím a Brassói Lapok szerkesztőségében.

A „GENERALA”

Biztosító Társaság népbiztosítási kötvényeinek negyedik havi sorsszárazán kisorsolt összegű kedvezményezettjei közül megnevezhetjük:

Mihail Ştefan ur Braşov, Str. Morilor 7 — Lej 30.00
Béla Barcsan ur Lugoj, Str. Sf. Ioan — Lej 20.00
Jenő Szilbert ur Bistriţa, Str. Gheorghe Nr. 6. — Lej 20.00
Anestina Grău k.-a., Galaţi, Str. Spitalului 28 — Lej 20.00
Tiberiu Ezer ur Oradea-Mare, — — — Lej 20.00

Értesítés

A „Generala” Biztosító társaság t. biztosítottjai tudomására hozza, hogy a 1928. április hó 20-án, székhelyén, az az. és Kereskedelmi Miniszterium és a Főváros Rendőrkapitánysága kiküldött jelenléteben megtartott, törlesztési népbiztosítási kötvényeinek negyedik havi sorsszárazán, a következő betűs sorsszárazok kisorsoltak ki:

Y. I. Q. Z. F. A. M. D. H.
B. B. L. U. B. Y.

ÖN NEM SZERETI GYERMEKÉT,

ha nem biztosítja jövőjét. Kössön GYERMEKBIZTOSÍTÁST!

Új rendszerű, nincs aránylagos fizetés, nincs csoport!

DANUBIA

román általános biztosító részvénytársaság

TIMIŞOARA, I. BUL. FERDINAND NO. 5.

Kérjen ingyen ismertetőt!